

Úvodní Stránka > ... > Finance a Finanční Nároky > Platební Neschopnost > Estonia

Platební neschopnost

Obsah zajišťuje

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Estonsko

Estonské právní předpisy stanoví tři různá insolvenční řízení: konkursní řízení, reorganizační řízení a řízení o restrukturalizaci dluhu. Podání i zpracování návrhu na prohlášení konkursu a vedení konkursního řízení, pokud jde o právnické osoby, se řídí zákonem o konkursu. Reorganizační řízení, s jehož pomocí může právnická osoba restrukturalizovat své závazky, se řídí zákonem o reorganizaci. Zahájení a vedení konkursního řízení, které se týká fyzické osoby bez ohledu na to, zda jde o osobu samostatně výdělečně činnou, se řídí zákonem o úpadku fyzických osob. Zákon o úpadku fyzických osob upravuje také podávání insolvenčních návrhů, které se týkají fyzické osoby. Insolvenčním návrhem je možné zahájit všechny druhy insolvenčních řízení ohledně dlužníka, který je fyzickou osobou: na prohlášení konkursu, prohlášení konkursu a zahájení řízení o zproštění dlužníka závazků nebo zahájení řízení o restrukturalizaci dluhu. Je-li prohlášen konkurs, věc se neřídí zákonem o úpadku fyzických osob; konkursní řízení se vede podle ustanovení zákona o konkursu. Způsob vedení konkursního řízení ohledně právnických i fyzických osob je podobný. Uvedené zákony jsou dostupné v estonštině a angličtině v estonském online úředním věstníku, *Riigi Teataja* (Státní věstník).

Cílem konkursního řízení je uspokojit pohledávky věřitelů z majetku dlužníka převodem dlužníkovy majetku nebo obnovením podniku dlužníka. Dlužník, který je fyzickou osobou, má možnost zprostit se svých závazků prostřednictvím konkursního řízení. V rámci konkursního řízení se stanoví příčina úpadku dlužníka.

Cílem reorganizace podniku je překonat jeho hospodářské obtíže, obnovit likviditu, zvýšit ziskovost a zajistit udržitelné řízení tím, že se použije soubor opatření na základě reorganizačního plánu. Reorganizace podniku neomezuje další možnosti, kterými může zabránit úpadku. V reorganizačním řízení je důležité chránit a zohlednit zájmy a práva podniku, věřitelů i všech třetích stran.

Cílem restrukturalizace dluhu je překonat dlužníkovy problémy se solvencí a zabránit konkursnímu řízení. Zohledňují se oprávněné zájmy dlužníka i jeho věřitelů. Řízení o restrukturalizaci dluhu dlužníkovi umožňuje, aby restrukturalizoval své peněžní závazky (osobní dluhy) prodloužením lhůty pro splnění závazku, uhrazením závazku ve splátkách nebo snížením závazku.

Působnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/848 ze dne 20. května 2015 o insolvenčním řízení (přepřelované znění) zahrnuje konkursní řízení a řízení o restrukturalizaci dluhu.

1 Proti komu lze zahájit insolvenční řízení?

Podle estonského práva je fyzickou osobou člověk a v insolvenčním právu se mezi fyzickými osobami nerozlišuje z hlediska toho, zda jedná v rámci obchodní nebo profesní činnosti (jinými slovy neexistuje rozdíl mezi osobami samostatně výdělečně činnými a spotřebiteli). Právnická osoba je právní subjekt založený podle právních předpisů. Právnická osoba je buď právnickou osobou soukromého práva, nebo právnickou osobou veřejného práva. „Právnickou osobou soukromého práva“ se rozumí právnická osoba založená v soukromém zájmu a podle zákona upravujícího příslušný typ právnické osoby. Právnickými osobami soukromého práva jsou veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti, společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti, obchodní sdružení, nadace a nezisková sdružení. Stát, místní orgány a další právnické osoby založené ve veřejném zájmu a podle zákona upravujícího danou právnickou osobu jsou právnickými osobami veřejného práva.

1. Konkursní řízení

Konkursní řízení je vedeno vůči právnickým a fyzickým osobám v úpadku. Stát ani místní orgán se nemohou ocitnout v konkursu.

2. Reorganizační řízení

Reorganizační řízení je vedeno pouze vůči právnickým osobám soukromého práva.

3. Řízení o restrukturalizaci dluhu

Řízení o restrukturalizaci dluhu je vedeno vůči fyzickým osobám, které mají problémy se solventností, bez ohledu na skutečnost, zda jde o osoby samostatně výdělečně činné.

4. Řízení o zproštění závazků

Řízení o zproštění fyzické osoby závazků je vedeno vůči fyzickým osobám, které mají problémy se solventností, bez ohledu na skutečnost, zda jde o osoby samostatně výdělečně činné.

2 Jaké jsou podmínky pro zahájení insolvenčního řízení?

1. Zahájení insolvenčního řízení vůči dlužníkovi, který je právnickou osobou

1.1 Konkursní řízení

Konkurs znamená, že úpadek dlužníka je prohlášen rozhodnutím soudu. Prvním hlavním předpokladem zahájení konkursního řízení je tedy skutečnost, že dlužník je v úpadku.

Dlužník je v úpadku, pokud není schopen uspokojit splatné pohledávky věřitelů a kvůli finanční situaci dlužníka nejde o dočasnou neschopnost. Dlužník, který je právnickou osobou, je rovněž v úpadku, pokud jeho majetek nedostačuje k pokrytí závazků a kvůli finanční situaci dlužníka nejde o dočasnou nedostatečnost. Pohledávky, které nejsou splatné, se rovněž považují za závazky. Podá-li návrh na prohlášení konkursu dlužník, soud konkurs prohlásí i v případě, že úpadek pravděpodobně nastane v budoucnosti. Pokud dlužník podá návrh na prohlášení konkursu, má se za to, že je v úpadku.

Druhým hlavním předpokladem zahájení konkursního řízení je podání návrhu na prohlášení konkursu, který může podat dlužník nebo věřitel. Pokud návrh na prohlášení konkursu podá dlužník, musí v návrhu doložit svůj úpadek. Podá-li návrh na prohlášení konkursu věřitel, musí v návrhu doložit úpadek dlužníka a prokázat existenci pohledávky uplatněné v návrhu. V zákonem stanovených případech mohou návrhy na prohlášení konkursu podávat i další osoby, přičemž se na ně vztahují ustanovení týkající se věřitelů, nestanoví-li zákon jinak.

Soud může požadovat, aby věřitel podávající návrh složil peněžní částku stanovenou soudem jako soudní zálohu k pokrytí odměny a výdajů předběžného správce, existují-li důvody domnívat se, že konkursní podstata k jejich uhrazení nestačí. Pokud věřitel zálohu nezaplatí, řízení bude ukončeno. Jsou-li věřitelé podávající návrh zaměstnanci zaměstnavatele, který je v úpadku, a částku stanovenou jako zálohu potřebnou pro pokračování konkursního řízení nesloží, jsou oprávněni žádat o peněžitou dávku související s úpadkem od státu (prostřednictvím *Eesti Töötukassa* [estonský fond pojištění pro případ nezaměstnanosti]).

Soud odmítne vyhovět návrhu věřitele na prohlášení konkursu, jestliže z návrhu nelyne, že navrhovatel má vůči dlužníkovi pohledávku, návrh nedokládá úpadek dlužníka nebo se zakládá na pohledávce, na niž se vztahuje reorganizační plán. Soud odmítne vyhovět návrhu na prohlášení konkursu také v případě, že pro to existuje jakýkoli jiný důvod stanovený občanským soudním řádem.

Před prohlášením konkursu a zahájením konkursního řízení probíhá tzv. předběžné řízení. Jestliže soud návrhu na prohlášení konkursu vyhoví, ustanoví předběžného správce. Soud také může ustanovení předběžného správce s přihlednutím k finanční situaci dlužníka zamítnout a prohlásit na majetek dlužníka konkurs. Pokud soud předběžného správce neustanoví, řízení nebude na základě návrhu na prohlášení konkursu pokračovat a bude ukončeno. Předběžný správce zjistí výši majetku dlužníka včetně dlužníkových závazků a vykonávacích řízení týkajících se majetku dlužníka a zkontroluje, zda dlužníkům majetek stačí k pokrytí nákladů a výdajů vzniklých v rámci konkursního řízení. Předběžný správce posoudí finanční situaci a solventnost dlužníka a vyhlídky na pokračování jeho podnikatelské činnosti a je-li dlužník právnickou osobou, v zájmu obnovy podniku dlužníka

zajistí, aby byl dlužníkův majetek zachován atd. Činnost předběžného správce musí odhalit, zda má být návrh na prohlášení konkursu vyhověno nebo má být zamítnut.

Soud řízení bez ohledu na úpadek dlužníka zastaví, aniž by prohlásil konkurs, pokud majetek dlužníka nestačí k pokrytí nákladů a výdajů vzniklých v rámci konkursního řízení a pokud majetek nelze získat zpět ani vymáhat ani není možné uplatnit pohledávku vůči členu řídicího orgánu.

Soud prohlašuje konkurs rozhodnutím (rozhodnutí o prohlášení konkursu). Rozhodnutí o prohlášení konkursu musí stanovit datum prohlášení konkursu. Konkursní řízení začíná prohlášením konkursu.

Pokud soud prohlásil konkurs, bez odkladu o tom zveřejní oznámení (oznámení o prohlášení konkursu) v úředním věstníku *Ametlikud Teadaanded* (Úřední oznámení).

Rozhodnutí o prohlášení konkursu je okamžitě vykonatelné. Výkon rozhodnutí o prohlášení konkursu nelze přerušit ani odložit a způsob nebo postup, který pro výkon rozhodnutí o prohlášení konkursu stanoví zákon, nelze měnit. Pokud soud vyššího stupně rozhodnutí o prohlášení konkursu zruší, není tím dotčena platnost právních jednání provedených správcem nebo ve vztahu k němu. Dlužník i věřitel, který návrh podal, mohou proti rozhodnutí o prohlášení konkursu podat opravný prostředek ve lhůtě patnácti dnů ode dne zveřejnění oznámení o prohlášení konkursu. Dlužník a navrhovatel konkursu mohou proti rozhodnutí oblastního soudu o opravném prostředku proti rozhodnutí o prohlášení konkursu podat opravný prostředek k Nejvyššímu soudu. Správce nesmí podat opravný prostředek jménem dlužníka ani jej při projednávání opravného prostředku zastupovat.

Pokud má být v rámci konkursního řízení zveřejněno oznámení nebo procesní dokument, je nutné toto oznámení či dokument zveřejnit v úředním věstníku *Ametlikud Teadaanded*. Soud může zveřejnit oznámení o čase a místě jednání o návrhu na prohlášení konkursu v úředním věstníku *Ametlikud Teadaanded*. Oznámení týkající se rozhodnutí o prohlášení konkursu, jímž se prohlašuje konkurs na majetek dlužníka (oznámení o prohlášení konkursu) soud bezodkladně zveřejní v úředním věstníku *Ametlikud Teadaanded*.

1.2 Reorganizační řízení

Aby mohlo být zahájeno řízení o reorganizaci podniku, musí daný podnik podat příslušný návrh.

Soud zahájí reorganizační řízení, pokud návrh na povolení reorganizace splňuje požadavky stanovené občanským soudním řádem a zákonem o reorganizaci a pokud podnik předložil odůvodněné tvrzení, z něž plyne, že:

1. v budoucnosti se pravděpodobně ocitne v úpadku;
2. podnik vyžaduje reorganizaci;
3. je pravděpodobné, že po reorganizaci bude podnik řízen udržitelně.

Se souhlasem podniku může návrh na povolení reorganizace týkající se daného podniku podat také věřitel podniku.

Reorganizační řízení bude zahájeno, jestliže návrh na povolení reorganizace splňuje zákonem stanovené požadavky a podnik nebo věřitel předložili odůvodněné tvrzení, z něž plyne, že podnik sice není trvale v úpadku, ale pravděpodobně se v něm v budoucnu ocitne; podnik vyžaduje reorganizaci; je pravděpodobné, že po reorganizaci bude podnik řízen udržitelně.

Reorganizační řízení nebude zahájeno, pokud vůči podniku bylo zahájeno konkursní řízení; bylo vydáno soudní rozhodnutí ohledně nuceného zrušení podniku nebo se provádí dodatečná likvidace; od ukončení reorganizačního řízení ohledně daného podniku uplynuly méně než dva roky.

Soud reorganizační řízení zahájí rozhodnutím o povolení reorganizace, které vydá do sedmi dnů od obdržení návrhu na povolení reorganizace.

Rozhodnutí o povolení reorganizace mimo jiné stanoví:

1. údaje o osobě ustanovené poradcem pro reorganizaci;
2. lhůtu pro přijetí reorganizačního plánu;
3. lhůtu, během níž je nutné předložit soudu ke schválení reorganizační plán (zpravidla nesmí být delší než 60 dní; v nezbytných případech ji může soud prodloužit na 90 dnů);

4. částku, kterou má podnik složit na určený účet jako zálohu k pokrytí odměny a výdajů poradce pro reorganizaci, a lhůtu, v níž podnik musí tuto částku zaplatit.

Zahájení reorganizačního řízení má tyto účinky:

1. soud přeruší vykonávací řízení nebo jiný nucený výkon vedený ohledně majetku podniku, a to až do doby, kdy bude schválen reorganizační plán nebo ukončeno reorganizační řízení, s výjimkou případu, kdy se vykonávací řízení vede pro splnění pohledávky vzniklé na základě pracovněprávního vztahu;
2. soud na žádost podniku nebo poradce pro reorganizaci uvolní zabavení uložené na majetek podniku nebo změni jeho obsah, s výjimkou případu, kdy je majetek podniku zabaven s cílem zajistit případnou konfiskaci nebo náhradu konfiskace v trestním řízení anebo zajistit pohledávku vzniklou na základě pracovněprávního vztahu, je-li to nezbytné k provedení reorganizačního řízení;
3. přičítání úroků z prodlení nebo smluvní pokuty z pohledávky vůči podniku, které časem narůstají, se přerušuje až do schválení reorganizačního plánu;
4. soud na žádost podniku a se schválením poradce pro reorganizaci připojeným k žádosti nebo na žádost poradce pro reorganizaci může přerušit soudní řízení, které se týká majetkového nároku vůči podniku, o němž dosud nebyl vydán rozsudek, a to až do doby, kdy bude schválen reorganizační plán nebo ukončeno reorganizační řízení, s výjimkou případu, kdy jde o nárok uplatněný na základě pracovněprávního vztahu, kdežto řízení v trestní věci soud nepřerušuje;
5. soud na základě návrhu na prohlášení konkursu podaného věřitelem odloží všechna rozhodnutí o ustanovení předběžného konkursního správce až do doby, kdy bude schválen reorganizační plán nebo ukončeno reorganizační řízení;
6. po zahájení reorganizačního řízení má podnik i nadále právo disponovat svým majetkem, musí však poradce pro reorganizaci ihned informovat o všech transakcích přesahujících běžné obchodní aktivity.

Jestliže podnik požádá o přerušení běhu jiných opatření, zejména výkonu zajišťovacího práva, soud tato opatření může na žádost podniku nebo poradce pro reorganizaci přerušit až do doby, kdy bude schválen reorganizační plán nebo ukončeno reorganizační řízení, je-li to nezbytné pro reorganizaci nebo se tím napomůže vyjednávání o reorganizačním plánu. Opatření nelze přerušit v případě pohledávek plynoucích z pracovněprávního vztahu.

Zahájením reorganizačního řízení se prodlužuje lhůta pro zpětné vymáhání transakcí nebo jiné úkony stanovené v zákoně o konkursu a exekucním řádu, a to o dobu od zahájení reorganizačního řízení do jeho ukončení. Prodloužená lhůta nesmí přesáhnout dobu osmi let před ustanovením předběžného správce nebo počátkem lhůt pro vymáhání stanovených v exekucním řádu.

Pokud soud rozhodl o zahájení reorganizačního řízení a vydal rozhodnutí o povolení reorganizace, poradce pro reorganizaci bezodkladně zašle věřitelům oznámení o reorganizaci, v němž je informuje o zahájení reorganizačního řízení a o rozsahu pohledávek, které vůči podniku mají podle seznamu dluhů.

2. Zahájení insolvenčního řízení vůči dlužníku, který je fyzickou osobou

2.1 Podání insolvenčního návrhu, ustanovení správce a projednání návrhu

Insolvenční návrh vůči dlužníkovi, který je fyzickou osobou, může podat dlužník sám nebo jeho věřitel. Manželé – dlužníci mohou podat společný insolvenční návrh. Insolvenční návrh je možné využít k zahájení všech typů insolvenčních řízení ohledně dlužníka, který je fyzickou osobou, včetně návrhu na prohlášení konkursu.

Insolvenční návrh je nutné podat v podobě formulářů zavedených na základě § 9 zákona o úpadku fyzických osob, jejichž použití je povinné.

V návrhu dlužník musí vysvětlit povahu svých problémů se solventností a poskytnout přehled své finanční situace, včetně svých aktiv, pasiv, příjmů a výdajů. V insolvenčním návrhu musí věřitel také doložit dlužníkům úpadek nebo vysvětlit, v čem spočívá povaha dlužnickových problémů s insolvencí.

Insolvenční návrh je třeba podat krajskému soudu buď místa bydliště dlužníka, nebo místa podnikání osoby samostatně výdělečně činné. Má se za to, že bydliště uvedené v registru obyvatel po dobu jednoho roku před podáním insolvenčního návrhu je místem bydliště fyzické osoby a místo podnikání uvedené v rejstříku po dobu jednoho roku před podáním insolvenčního návrhu je místem podnikání osoby samostatně výdělečně činné, ledaže se prokáže, že bydliště či místo podnikání dlužníka se nachází jinde. Společný insolvenční návrh manželů je třeba podat krajskému soudu místa společného bydliště manželů. Nemají-li manželé společné bydliště, podává

se návrh krajskému soudu místa bydliště nebo místa podnikání jednoho z manželů, dle volby manželů.

Soud rozhodne, zda návrhu vyhoví. Jestliže soud návrhu vyhoví, ustanoví dlužníkovi správce.

Pokud je ustanoven správce, přičítání úroků z prodlení nebo smluvní pokuty z pohledávky za dlužníkem, které časem narůstají, se přerušuje až do doby, kdy bude schválen plán restrukturalizace nebo ukončeno řízení o restrukturalizaci dluhu. To se nevztahuje na pohledávky, které se dlužník nepokouší restrukturalizovat, nebo na případy, kdy je na majetek dlužníka prohlášen konkurs. Pokud je ustanoven správce, věřitel nemůže ukončit smlouvu, kterou s dlužníkem uzavřel, s odvoláním na porušení peněžního závazku, které nastalo před podáním insolvenčního návrhu, ani odmítnout splnit své závazky z dané smlouvy, ledaže to povolí soud.

Jakmile je ustanoven správce, soud přeruší vymáhací řízení nebo jiný nucený výkon vedený za účelem vymožení peněžních prostředků ohledně majetku dlužníka, a to až do doby, kdy bude prohlášen konkurs, schválen plán restrukturalizace nebo ukončeno řízení. Do této doby soud může rovněž:

1. přerušit soudní řízení týkající se peněžní pohledávky za dlužníkem, ohledně které dosud nebyl vydán rozsudek;
2. zrušit opatření k zajištění žaloby, včetně obstavení platebního účtu;
3. zakázat věřitelům vykonávat jejich práva plynoucí ze zajištění poskytnutého dlužníkem, včetně prodeje nebo požadavku na prodej předmětu zástavy;
4. uplatnit jiné opatření předběžné právní ochrany, včetně opatření zajišťujících návrh na prohlášení konkursu.

Soud nepřeruší soudní řízení, v němž se rozhoduje o uložení peněžitého trestu nebo konfiskaci či její náhradě v trestním řízení, nebo v němž se projednává opravný prostředek proti pokutě uložené ve věci méně závažného trestného činu, a neuplatní jiná opatření uvedená v odstavci 3 tohoto oddílu, pokud jde o zabavení nebo soudní zástavu uložené na majetek dlužníka s cílem zajistit možnou konfiskaci nebo její náhradu v trestním řízení.

Soud může na návrh věřitele s přihlédnutím k jeho oprávněným zájmům povolit pokračování přerušeno vykonávacího řízení a také povolit věřiteli výkon práv plynoucích ze zajištění zřízeného dlužníkem, před tím, než dojde k prohlášení konkursu, schválení plánu restrukturalizace nebo ukončení řízení.

Správce zjistí finanční situaci dlužníka, vyhotoví seznam majetku a dluhů dlužníka a jménem dlužníka a s jeho souhlasem jej předloží soudu. Správce soudu také předloží posouzení týkající se toho, jaké řízení by mělo být pro rozhodnutí o dlužníkových problémech se solventností zahájeno. Soud tímto posouzením není vázán.

Poté soud projedná insolvenční návrh a vydá jeden z těchto rozsudků:

1. prohlásí konkurs na majetek dlužníka;
2. prohlásí konkurs na majetek dlužníka a zahájí řízení o zproštění dlužníka závazků;
3. zahájí řízení o restrukturalizaci dluhu;
4. zamítne návrh nebo
5. zastaví řízení.

2.2 Zahájení řízení o restrukturalizaci dluhu

Soud zahájí řízení o restrukturalizaci dluhu v případě, že dlužník má problémy se solventností, ale dosud není trvale v platební neschopnosti, a zejména v případě, že dlužníkovy problémy se solventností zjevně nelze překonat bez provedení řízení o restrukturalizaci dluhu, mimo jiné prodejem dlužníkovy majetku za účelem úhrady dluhů v míře, kterou lze od dlužníka přiměřeně očekávat. Má se za to, že dlužník má problémy se solventností, pokud není nebo pravděpodobně nebude schopen splnit své závazky v době jejich splatnosti.

Před zahájením řízení o restrukturalizaci dluhu soud určí peněžní částku, kterou dlužník musí složit jako zálohu k úhradě odměny a výdajů správce na k tomu určený účet a lhůtu, v níž je povinen částku zaplatit. Soud může s přihlédnutím k finanční situaci dlužníka povolit úhradu určené částky v průběhu řízení ve splátkách.

Soud může zamítnout zahájit řízení o restrukturalizaci dluhu v případě, že:

1. dlužník úmyslně nebo z hrubé nedbalosti předložil věcně nesprávné nebo neúplné informace o svém majetku, příjmech, věřitelích nebo závazcích;

2. dlužník odmítá složit přísahu, pokud jde o pravdivost předložených informací, nebo předložit dodatečně informace vyžadované soudem;
3. dlužník byl odsouzen za trestný čin související s konkursním nebo vykonávacím řízením, daňový trestný čin nebo trestný čin uvedený v § 381 a § 381¹ trestního zákoníku a informace o tomto odsouzení dosud nebyla vymazána z databáze rejstříku trestů;
4. dlužník v době tří let předcházejících podání návrhu nebo po jeho podání úmyslně nebo z hrubé nedbalosti předložil nesprávné nebo neúplné informace o své finanční situaci, s cílem získat pomoc nebo jiné dávky od státu, místního orgánu či nadace nebo proto, aby se vyhnul placení daní;
5. dlužník v době tří let předcházejících ustanovení správce nebo po ustanovení správce úmyslně nebo z hrubé nedbalosti bránil uspokojení pohledávek věřitelů nebo úmyslně prováděl transakce poškozující věřitele a v tomto ohledu může poškození věřitelů spočívat mimo jiné v ukrývání majetku nebo mrhání majetkem;
6. dlužník neuhradil peněžní částku stanovenou soudem jako záloha k pokrytí odměny a výdajů správce na k tomu určený účet.

Soud odmítne zahájit řízení o restrukturalizaci dluhu v případě, že v době deseti let předcházejících podání návrhu již zahájil řízení o restrukturalizaci dluhu daného dlužníka nebo rozhodl o zproštění dlužníka závazků.

Jestliže soud zahájí řízení o restrukturalizaci dlužnických dluhů, stanoví lhůtu v délce až 60 dnů, v níž je správce povinen předložit soudu plán restrukturalizace. V nezbytných případech může soud lhůtu prodloužit až o 30 dnů.

Pokud soud zahájí řízení o restrukturalizaci dlužnických dluhů, lhůta pro zpětné vymáhání transakcí nebo jiné úkony stanovené v zákoně o konkursu a exekucím řádu se prodlužuje o dobu od ustanovení správce do ukončení řízení o restrukturalizaci dluhu, ovšem nesmí přesáhnout osm let před ustanovením správce nebo počátkem lhůt pro vymáhání určených v exekucím řádu.

Po zahájení řízení správce ve spolupráci s dlužníkem vyhotoví plán restrukturalizace dlužnických dluhů a jménem a se souhlasem dlužníka jej předloží k souhlasu soudu.

2.3 Zahájení konkursního řízení a/nebo řízení o zproštění závazků

Soud prohlašuje konkurs na majetek dlužníka, který je fyzickou osobou, a vede konkursní řízení v souladu s ustanoveními zákona o konkursu. Vedení konkursního řízení vůči fyzické osobě se podobá vedení konkursního řízení vůči právnické osobě (viz oddíl 1.1).

Zároveň s prohlášením konkursu je možné zahájit řízení o zproštění fyzické osoby závazků. Dlužníka lze zprostit závazků, které nebyly splněny v konkursním řízení. Závazky vzniklé před prohlášením konkursu je možné zařadit do konkursního řízení. Obecně platí, že řízení o zproštění závazků trvá tři roky. Během této doby dlužník musí splnit pohledávky věřitelů v maximální možné míře. V průběhu konkursního řízení se všechny majetek dlužníka prodá a použije ke splnění pohledávek věřitelů. Dlužník je také povinen vykonávat výdělečnou činnost a vyvinout přiměřené úsilí takovou činnost nalézt. Ke splnění pohledávek věřitelů se používá také příjem dlužníka. Zákon stanoví nezabavitelnou částku potřebnou pro existenční minimum dlužníka a tato částka se ke splnění pohledávek věřitelů nepoužije. Jestliže dlužník splatil podstatnou část pohledávek věřitelů, může být svých závazků zproštěn i před uplynutím tří let, nikoli však dříve než jeden rok po zahájení řízení. Poruší-li dlužník své závazky, avšak nejde o závažné porušení, soud může lhůtu pro zproštění závazků prodloužit až o rok. Jde-li o závažné porušení, soud může zproštění dlužníka závazků zamítnout.

3. Zahájení konkursního řízení na pozůstalost fyzické osoby

Je-li v případě smrti dlužníka jeho pozůstalost v úpadku, je možné podat návrh na prohlášení konkursu na pozůstalost dlužníka. V případě smrti dlužníka může návrh na prohlášení konkursu na jeho majetek podat také právní nástupce dlužníka, vykonavatel dlužnickovy závěti nebo správce dlužnickovy pozůstalosti. V tomto případě se na návrh na prohlášení konkursu vztahují ustanovení o návrhu na prohlášení konkursu na majetek dlužníka. Konkursní řízení na pozůstalost se vede podle ustanovení zákona o konkursu.

3 Jaký majetek tvoří majetkovou podstatu? Jak se nakládá s majetkem,

který dlužník nabyl nebo na něj přešel po zahájení insolvenčního řízení?

Jakmile je prohlášen konkurs, dlužníkův majetek se stává konkursní podstatou a dlužníkovo právo spravovat konkursní podstatu a nakládat s ní přechází na konkursního správce.

Dlužníkův majetek se stává konkursní podstatou na základě rozhodnutí o prohlášení konkursu a použije se jako majetek určený k uspokojení pohledávek věřitelů a k vedení konkursního řízení. Konkursní podstata představuje majetek dlužníka v okamžiku prohlášení konkursu, jakož i zpětně získaný nebo vymožený majetek a majetek nabytý dlužníkem během konkursního řízení. Majetek dlužníka, na který podle zákona nelze vznést platební nárok, se do konkursní podstaty nezahrnuje.

Majetek, na který podle zákona nelze vznést platební nárok, podléhá ustanovením exekučního řádu. Zákon stanoví demonstrativní seznam nezabavitelných věcí. Hlavním účelem katalogu nezabavitelných věcí je zajistit dlužníkovi minimální sociální ochranu. Zákaz prodeje nezabavitelného majetku plyne také z potřeby chránit další základní práva: právo svobodné volby oblasti činnosti, povolání a zaměstnání, právo věnovat se podnikatelské činnosti, právo na vzdělání, svoboda vyznání, ochrana soukromého a rodinného života atd. Zabavení určitých věcí navíc odporuje uznávaným morálním zásadám.

Podle estonských právních předpisů se omezení vztahují také na zabavení příjmu, přičemž hlavním cílem je zajistit dlužníkovi minimální prostředky obživy nezbytné pro něj i jím vyživované osoby v souladu s podmínkami řízení vedeného vůči dlužníkovi.

Po prohlášení konkursu je jakékoli nakládání dlužníka s věcmi, které tvoří část konkursní podstaty, absolutně neplatné. Majetek převedený druhou stranou na základě zcizení se této straně navrátí, pokud majetek zůstává v konkursní podstatě, nebo v případě, že konkursní podstata se v důsledku převodu navýšila, bude poskytnuta náhrada. Pokud dlužník nakládal se svými budoucími pohledávkami před tím, než byl prohlášen konkurs, stane se dané jednání prohlášením konkursu absolutně neplatným, pokud jde o pohledávky vznikající po prohlášení konkursu. Dlužník, který je fyzickou osobou, může s konkursní podstatou nakládat se souhlasem správce. Veškeré dispozice, k nimž správce nedal souhlas, jsou absolutně neplatné.

Po prohlášení konkursu může plnění závazku zařazeného do konkursní podstaty, který je splatný dlužníkovi, přijmout pouze správce. Pokud byl závazek splněn ve prospěch dlužníka, považuje se za splněný pouze v případě, že majetek převedený ke splnění závazku zůstal v konkursní podstatě nebo se převodem konkursní podstata navýšila. Pokud byl závazek splněn ve prospěch dlužníka před zveřejněním oznámení o prohlášení konkursu, považuje se závazek za splněný v případě, že osoba, která jej splnila, o prohlášení konkursu v době plnění závazku nevěděla nebo nebyla povinna vědět.

Jakmile je zahájeno reorganizační řízení, má podnik i nadále právo disponovat svým majetkem, musí však ihned informovat poradce pro reorganizaci o všech transakcích přesahujících běžné obchodní aktivity.

V řízení o restrukturalizaci dluhu zůstává dlužníkovi, který je fyzickou osobou, právo disponovat svým majetkem bez ohledu na skutečnost, zda je osobou samostatně výdělečně činnou.

V řízení o zproštění závazků v případě, že toto řízení pokračuje i po skončení konkursního řízení, se příjem dlužníka vyplácí nebo převádí správci. Dlužník není povinen převádět příjem nebo část příjmu, na něž podle ustanovení exekučního řádu nelze vznést platební nárok nebo pokud tento příjem či jeho část mají být správcem navraceny dlužníkovi.

4 Jaké pravomoci má dlužník a jaké insolvenční správce?

Jakmile je prohlášen konkurs, dlužník, který je fyzickou osobou, pozbývá právo uzavírat transakce související s konkursní podstatou a dlužník, který je právnickou osobou, pozbývá právo uzavírat jakékoli transakce.

Dlužník ihned poskytne soudu, předběžnému správci, správci, konkursnímu výboru a insolvenčnímu oddělení informace, které potřebují v souvislosti s konkursním řízením před prohlášením konkursu i po něm, zejména co se týká dlužníkova majetku včetně závazků a podnikatelské i profesní činnosti. Dlužník je povinen poskytnout správci rozvalu a soupis svého majetku včetně závazků, ke dni prohlášení konkursu.

Soud může vyžadovat, aby dlužník před soudem složil přísahu, že informace předložené soudu ohledně majetku,

dluhů a podnikatelské nebo profesní činnosti jsou podle dlužníkovy nejlepšího vědomí správné.

Dlužník je povinen předběžnému správci i správci při výkonu jejich povinností poskytovat součinnost.

Dlužník nesmí po prohlášení konkursu a před složením přísahy opustit Estonsko bez povolení osudu.

Soud může dlužníkovi uložit pokutu, přikázat dostavit se nebo jej zatknout v případě, že neplní soudní příkazy, nebo za účelem zajištění splnění povinnosti stanovené zákonem.

Dlužník má právo nahlížet do spisu správce i soudního spisu konkursní věci. Správce může z oprávněných důvodů odmítnout žádost dlužníka k nahlédnutí do listiny, která je součástí spisu správce, pokud by to poškodilo průběh konkursního řízení.

Konkursní správce

- Konkursní správce uzavírá transakce související s konkursní podstatou a provádí další úkony. Práva a povinnosti plynoucí z činnosti správce náleží dlužníkovi. Správce se v souladu se svými povinnostmi účastní namísto dlužníka soudních jednání souvisejících s konkursní podstatou.
- Jakmile je prohlášen konkurs, dlužníkovy právo spravovat konkursní podstatu a nakládat s ní přechází na konkursního správce. V konkursním řízení vůči dlužníkovi, který je právnickou osobou, může správce uzavírat veškeré transakce a provádět všechna právní jednání týkající se konkursní podstaty. V případě konkursu dlužníka, který je fyzickou osobou, může správce uzavírat pouze transakce a provádět právní jednání týkající se konkursní podstaty, jež jsou nezbytné pro dosažení účelu konkursního řízení a k výkonu povinností správce.
- Správce brání práva a zájmy všech věřitelů i dlužníka a zajišťuje, aby konkursní řízení probíhalo zákonně, rychle a finančně přiměřeně. Správce je povinen vykonávat své povinnosti s péčí očekávanou od svědomitého a poctivého správce a zohlednit zájmy všech věřitelů i dlužníka.
- Správce zjišťuje pohledávky věřitelů, spravuje konkursní podstatu, organizuje její vytváření a prodej a uspokojování pohledávek věřitelů z konkursní podstaty; zjišťuje příčiny dlužníkovy úpadku a dobu, kdy úpadek nastal; v nezbytných případech zajišťuje pokračování dlužníkovy podnikatelské činnosti; v nezbytných případech provádí likvidaci dlužníka, který je právnickou osobou; v případech stanovených zákonem poskytuje věřitelům a dlužníkovi informace; podává zprávy o své činnosti a poskytuje informace o konkursním řízení soudu, dohlížejícímu úředníkovi a konkursnímu výboru; plní ostatní povinnosti stanovené zákonem. Jestliže byl dlužníkův úpadek způsoben závažnou chybou v řízení, je správce povinen podat žalobu na náhradu škody proti osobě, která za danou chybu nese odpovědnost, okamžitě poté, co se objeví dostatečné důvody k podání žaloby. Správci kromě práv stanovených zákonem náleží práva předběžného správce.

5 Za jakých podmínek lze uplatnit započtení pohledávek?

V estonském konkursním řízení je započtení pohledávek povoleno. Započtení pohledávek v konkursním řízení podléhá těmto podmínkám:

1. pohledávky, které mají být započteny, musí být peněžitými závazky nebo jinými závazky stejného druhu;
2. věřitel musí vzniknout právo splnit závazek a závazek dlužníka musí být splatný;
3. věřitel musí prohlášení o započtení vůči dlužníkovi učinit před schválením seznamu věřitelů a prohlášení nesmí být podmíněčné ani stanovit lhůtu;
4. právo věřitele započíst pohledávku proti pohledávce dlužníka musí vzniknout před prohlášením konkursu.

Pokud se na pohledávku dlužníka vztahuje odkládací podmínka nebo v době prohlášení konkursu nebyla splatná nebo nesměruje k plnění závazků stejného druhu, lze ji započíst pouze v případě, že odkládací podmínka byla splněna, pohledávka dlužníka se stala splatnou nebo se závazky staly závazky stejného druhu. Započtení není přípustné, pokud odkládací podmínka dlužníkovy pohledávky nastane nebo se pohledávka stane splatnou před tím, než věřitel mohl svou pohledávku započíst.

Pokud pohledávka věřitele zanikla uplynutím doby, může ji rovněž započíst, pokud právo na započtení vzniklo před uplynutím této doby. Věřitel může také započíst pohledávku plynoucí z neplnění smlouvy dlužníkem, vzniklého tím, že se správce po prohlášení konkursu dlužníkovy závazku vzdal. Je-li předmět smluvního závazku dělitelný a věřitel svůj závazek částečně splnil před prohlášením konkursu, je věřitel oprávněn provést započtení

proti peněžnímu závazku dlužníka, který odpovídá splněné části věřitelova závazku. Je-li dlužník pronajímatelem bytových či nebytových prostor a nájemce těchto bytových či nebytových prostor dlužníkovi zaplatil nájem k nemovitosti či prostorům v předstihu před prohlášením konkursu, tato skutečnost zakládá pohledávku z bezdůvodného obohacení vůči dlužníkovi, kterou si nájemce bytových či nebytových prostor může započíst proti pohledávce, kterou má dlužník vůči tomuto nájemci bytových či nebytových prostor, a nájemce bytových či nebytových prostor může rovněž započíst pohledávku z titulu náhrady škody vzniklé předčasným ukončením smlouvy nebo odstoupením od smlouvy.

Pohledávku získanou postoupením lze v konkursním řízení započíst pouze v případě, že pohledávka byla postoupena a dlužník o tom byl písemně informován nejpozději tři měsíce před prohlášením konkursu. Pohledávku vůči dlužníkovi získanou postoupením nelze započíst, jestliže byla postoupena v době tří let předcházejících ustanovení předběžného správce nebo správce a jestliže byl dlužník v dané době v úpadku a osoba, která pohledávku získala, o úpadku v době postoupení věděla nebo měla vědět.

Uznanou pohledávku zajištěnou zástavou, včetně pohledávky získané postoupením, lze započíst, pokud je stejný předmět zástavy prodán za kupní cenu předmětu zástavy, do výše rovnající se částce, kterou by byl věřitel oprávněn získat rozdělením peněžní částky získané prodejem předmětu koupeného věřitelem, z níž byly odečteny úhrady a výdaje, například konsolidované závazky a náklady a výdaje vzniklé v rámci konkursního řízení, jež mají být uhrazeny před vyplacením poměrných částek. Všechny části kupní ceny, které proti pohledávce věřitele nelze započíst, věřitel vyplatí do konkursní podstaty.

Pohledávky, které není možné započíst, zahrnují pohledávky na výživném, pohledávky z titulu náhrady škody na zdraví nebo za smrt osoby a pohledávky plynoucí z protiprávně a úmyslně způsobené škody, jež má druhá strana vůči straně požadující započtení; pohledávky druhé strany, na které podle zákona nelze vznést platební nárok; zabavená pohledávka proti pohledávce, kterou má strana vůči druhé straně, jestliže strana požadující započtení pohledávku získala po zabavení nebo jestliže se její pohledávka stala splatnou po zabavení a později než zabavená pohledávka; pohledávka, proti níž může druhá strana vznést námitky, nebo pohledávka druhé strany, jejíž započtení není přípustné z jiných zákonných důvodů.

Započtení pohledávek v případě reorganizačního řízení a řízení o restrukturalizaci dluhu není upraveno zvlášť, a proto se na něj vztahuje obecný postup podle zákona o závazcích.

6 Jaké účinky má insolvenční řízení na probíhající smlouvy, jichž je dlužník smluvní stranou?

Konkursní řízení

Správce má právo splnit nesplněný závazek plynoucí ze smlouvy uzavřené dlužníkem a vyžadovat, aby druhá strana své závazky splnila, nebo se dlužníkovu závazku plynoucího ze smlouvy vzdát, ledaže zákon stanoví jinak. Správce se nesmí vzdát dlužníkovu závazku plynoucího ze smlouvy v případě, že jde o závazek zajištěný předběžnou poznámkou evidovanou v katastru nemovitostí. Pokud správce pokračuje v plnění dlužníkovu závazku nebo oznámí, že má v úmyslu závazek splnit, druhá smluvní strana pokračuje v plnění svých závazků. V tomto případě správce pozbývá právo odmítnout splnění závazku dlužníka. Jestliže správce vyžaduje, aby druhá smluvní strana smluvní závazek splnila, tato druhá strana může od správce požadovat, aby splnění dlužníkovu závazku zajistil. Dokud správce zajištění splnění dlužníkovu závazku neposkytne, druhá strana může splnění svého závazku odmítnout, odstoupit od smlouvy nebo smlouvu ukončit. Pohledávka druhé strany vůči dlužníkovi, která vznikla splněním závazku poté, co správce požádal o splnění závazku druhou stranou, je konsolidovaným závazkem. Pokud se správce po prohlášení konkursu dlužníkovu závazku vzdal, druhá smluvní strana může pohledávku plynoucí z nesplnění smluvního závazku přihlásit jako věřitel v konkursním řízení. Je-li předmět smluvního závazku dělitelný a druhá strana svůj závazek do doby prohlášení konkursu částečně splnila, může tato druhá strana požadovat splnění dlužníkovu peněžního závazku do výše odpovídající splněné části závazku této druhé strany pouze jako věřitel v konkursním řízení.

Zákon také stanoví zvláštní případy pro určité druhy smluv:

1. pokud dlužník před prohlášením konkursu prodal movitý majetek s výhradou vlastnictví a převedl držbu tohoto majetku na kupujícího, kupující má právo požadovat splnění kupní smlouvy. Správce se v tomto případě nemůže vzdát dlužníkových závazků plynoucích z kupní smlouvy;

2. konkurs na majetek pronajímatele bytových či nebytových prostor nepředstavuje důvod ukončení nájemní smlouvy k bytovému či nebytovému prostoru, ledaže smlouva stanoví jinak. Stanoví-li nájemní smlouva k bytovému či nebytovému prostoru, že konkurs představuje důvod k ukončení smlouvy, správce může smlouvu ukončit ve lhůtě jednoho měsíce, nebo, stanoví-li tak smlouva, ve lhůtě kratší. Konkurs na majetek pronajímatele bytové jednotky nepředstavuje důvod ukončení nájemní smlouvy k bytové jednotce. Jestliže byl nájem za nemovitost či prostory dlužníkovi zaplacen v předstihu před prohlášením konkursu, nájemce bytového či nebytového prostoru může provést započtení pohledávky z titulu bezdůvodného obohacení proti pohledávce dlužníka, kterou má vůči nájemci bytových či nebytových prostor;
3. v případě konkursu na majetek nájemce bytových či nebytových prostor může pronajímatel bytových či nebytových prostor nájemní smlouvu k těmto prostorám ukončit pouze v souladu s obecným postupem a smlouvu nelze ukončit z důvodu prodloužení s platbou nájemného, pokud se prodloužení týká úhrady nájemného, které bylo dlužné před podáním návrhu na prohlášení konkursu. Správce má právo ukončit nájemní smlouvu k bytovým či nebytovým prostorům, kterou dlužník uzavřel, ve lhůtě jednoho měsíce, nebo, stanoví-li tak smlouva, ve lhůtě kratší. Pokud do prohlášení konkursu nepřešla držba nemovitosti nebo prostor na dlužníka, správce i druhá strana mohou od smlouvy odstoupit. V případě odstoupení od smlouvy nebo jejího ukončení může druhá strana požadovat náhradu za ztráty vzniklé předčasným ukončením smlouvy, a to jako věřitel v konkursním řízení nebo započtením;
4. postup pro nájemní smlouvy k bytovým či nebytovým prostorům se použije také na leasingové smlouvy uzavřené dlužníkem.

Správce má právo rozhodnout o pokračování nebo ukončení smlouvy, ale pokud druhá strana správci navrhne, aby tuto volbu provedl, je správce povinen okamžitě, avšak nejpozději do sedmi dnů, oznámit, zda závazek dlužníka splní, nebo se jej vzdá. Na žádost správce může soud tuto lhůtu také prodloužit. Pokud správce včas neoznámí, že závazek splní, nebo se jej vzdá, nemá právo požadovat, aby druhá strana splnila smluvní závazek před tím, než správce splní závazek dlužníka.

Je také možné, že některé smlouvy uzavřené dlužníkem jsou vymahatelné. Soud zruší například smlouvy uzavřené v době od ustanovení předběžného správce do prohlášení konkursu. Kromě časové podmínky je předpokladem vymáhání skutečnost, že smlouva poškodila zájmy věřitelů. Pokud zájmy věřitelů nebyly poškozeny a vymáháním nedojde k navýšení konkursní podstaty, nemá vymáhání smysl.

Dlužník v konkursu ani jeho správce obecně nemají právo měnit smlouvy. Smlouvy však lze měnit, pokud po prohlášení konkursu došlo k vyrovnání. V tomto případě je dohodou mezi dlužníkem a věřiteli možné snížit dluhy nebo prodloužit lhůtu splatnosti. Stejného výsledku lze dosáhnout také reorganizačním řízením nebo řízením o restrukturalizaci dluhu. Zákon o konkursu, zákon o reorganizaci ani zákon o úpadku fyzických osob samostatně neupravují postoupení pohledávek ani převzetí závazků, a proto se použije obecný postup stanovený zákonem o závazcích.

Reorganizační řízení

V reorganizačním řízení je přípustná restrukturalizace smluv provedená reorganizačním plánem.

Dohoda, podle níž může věřitel plnění ze smlouvy zadržet, urychlit, ukončit nebo smlouvu jakýmkoli jiným způsobem poškozujícím podnik změnit z důvodu podání návrhu na povolení reorganizace, zahájení reorganizačního řízení, schválení reorganizačního plánu, podání žádosti o přerušování opatření k vymáhání dluhu nebo přerušování těchto opatření, je absolutně neplatná.

Věřitel nesmí plnění ze smlouvy zadržet, urychlit, ukončit ani jakýmkoli jiným způsobem poškozujícím podnik změnit zásadní nesplněné smlouvy v době, kdy jsou opatření přerušena, v důsledku dluhů, které vznikly před přerušování opatření k vymáhání dluhu uvedených v zákoně o reorganizaci, a na základě skutečnosti, že nebyly podnikem splaceny. Toto omezení se nevztahuje na smlouvy o úvěru a financování. Pokud omezení uložené věřiteli představuje neúměrnou zátěž, může jej soud předčasně ukončit.

Pohledávka plynoucí z pracovní smlouvy nebo z transakce s deriváty nesmí být v reorganizačním plánu restrukturalizována.

Řízení o restrukturalizaci dluhu

Je-li ustanoven správce, věřitel nesmí s odvoláním na porušení peněžního závazku, k němuž došlo před podáním insolvenčního návrhu, ukončit smlouvu uzavřenou s dlužníkem ani z tohoto důvodu odmítnout splnění svého závazku. Dohoda, podle níž věřitel může ukončit smlouvu, jakmile je podán insolvenční návrh nebo schválen plán restrukturalizace, je absolutně neplatná. Pokud není pokračující plnění smlouvy vůči věřiteli spravedlivé a nezbytné z hlediska dlužníka, zejména je-li nepravděpodobné, že řízení o restrukturalizaci bude zahájeno nebo pokračování v plnění není nezbytné pro průběh řízení o restrukturalizaci, soud může na návrh věřitele povolit, aby věřitel smlouvu ukončil.

Pohledávky plynoucí z nadále existující smlouvy, které vznikají nebo se stávají splatnými po podání návrhu na restrukturalizaci dluhu, mohou být restrukturalizovány v rámci řízení o restrukturalizaci dluhu. Plán restrukturalizace může stanovit, že dohoda o úvěru nebo jiná nadále existující smlouva, kterou dlužník uzavřel před podáním návrhu na restrukturalizaci dluhu a která dlužníkovi ukládá peněžité závazky, jež se stávají splatnými po podání návrhu na restrukturalizaci dluhu, bude ukončena, jakmile dojde ke schválení plánu restrukturalizace. Ukončení smlouvy má stejné následky jako mimořádné zrušení smlouvy kvůli okolnostem na straně dlužníka. Závazky dlužníka vyplývající z ukončení smlouvy lze na základě plánu restrukturalizace restrukturalizovat předem. Pokud mají být restrukturalizovány závazky plynoucí z leasingové smlouvy, pronajímatel, který je věřitelem, může smlouvu mimořádně zrušit ve lhůtě jednoho týdne od schválení plánu restrukturalizace.

7 Jaké účinky má insolvenční řízení na řízení zahájená jednotlivými věřiteli (s výjimkou probíhajících soudních řízení)?

Po prohlášení konkursu mohou věřitelé v konkursním řízení své pohledávky vůči dlužníkovi uplatnit pouze v konkursním řízení. Správce musí být informován o všech jejich pohledávkách vůči dlužníkovi, které vznikly před prohlášením konkursu, bez ohledu na důvody nebo lhůty pro splnění pohledávek. Vykonávací řízení zahájené proti dlužníkovi se v případě prohlášení konkursu ukončují a věřitel musí pohledávku přihlásit konkursnímu správci.

V reorganizačním řízení a řízení o restrukturalizaci dluhu může být nové řízení po dobu platnosti reorganizačního plánu a plánu restrukturalizace dluhu zahájeno pouze věřiteli, jejichž pohledávek se daný plán týká. Při reorganizaci se vykonávací řízení přerušují s výjimkou vykonávacích řízení vedených za účelem splnění pohledávky, která vznikla na základě pracovněprávního vztahu. Při řízení o restrukturalizaci dluhu soud přeruší vykonávací řízení jakožto opatření předběžné právní ochrany, a to i před rozhodnutím o insolvenčním návrhu nebo jeho podáním. Jakmile je ustanoven správce, soud přeruší vykonávací řízení (nebo nucený výkon) prováděné za účelem vymožení peněžních prostředků v souvislosti s majetkem dlužníka, a to až do doby, kdy bude prohlášen konkurs, schválen plán restrukturalizace nebo ukončeno řízení.

8 Jaké účinky má insolvenční řízení na pokračování soudních řízení, které probíhají v okamžiku zahájení insolvenčního řízení?

Konkursní řízení

Ve sporech o konkursní podstatu nebo majetek, který lze do konkursní podstaty zahrnout, právo být stranou soudního řízení namísto dlužníka přechází na správce. Pokud se v soudním řízení zahájeném před prohlášením konkursu projednává žaloba nebo jiný návrh související s konkursní podstatou, podaný dlužníkem proti jiné osobě, nebo pokud se dlužník účastní soudního řízení jako třetí strana, správce může v souladu se svými povinnostmi do řízení vstoupit namísto dlužníka. Jestliže správce do těchto řízení nevstoupí, dlužník může i nadále vystupovat v postavení žalobce, navrhovatele nebo třetí strany.

Pokud proti dlužníkovi probíhá řízení ve věci majetkové pohledávky nebo probíhá odvolací řízení u soudu proti správnému nástroji vydanému vůči dlužníkovi ohledně veřejnoprávní peněžní pohledávky, která byla zahájena před prohlášením konkursu, ale rozhodnutí o pohledávce nebo odvolání dosud nebylo vydáno, soud projednání dané pohledávky nebo odvolání odmítne, s výjimkou rozhodování o uložení peněžitého trestu nebo konfiskaci či náhradě za ni v trestním řízení, pohledávky na výživném v občanském řízení nebo odvolání proti uložení pokuty za méně závažný trestný čin. Soud řízení na návrh žalobce obnoví, pokud soud vyššího stupně zrušil rozhodnutí o konkursu a rozhodnutí o zamítnutí návrhu na prohlášení konkursu nebo insolvenčního návrhu nabylo právní moci nebo bylo konkursní řízení po prohlášení konkursu zastaveno.

Pokud byla proti dlužníkovi podána žaloba na vyloučení věci z konkursní podstaty v soudním řízení zahájeném před prohlášením konkursu, soud žalobu projedná. V tomto případě může do řízení vstoupit namísto dlužníka konkursní správce. Správce má práva a povinnosti dlužníka jako žalovaného. Pokud správce do řízení nevstoupí, může řízení pokračovat na žádost žalobce.

Pokud proti dlužníkovi probíhá řízení ve věci majetkové pohledávky nebo probíhá odvolací řízení u soudu proti správnímu nástroji vydanému vůči dlužníkovi ohledně veřejnoprávní peněžní pohledávky a proti rozhodnutí ve věci lze podat odvolání, může odvolání poté, co byl prohlášen konkurs, podat jménem dlužníka správce. Dlužník může podat odvolání se souhlasem správce. Dlužník může podat odvolání proti peněžitému trestu nebo konfiskaci či náhradě za ni v trestním řízení, rozhodnutí o žalobě na náhradu škody způsobené trestným činem nebo proti uložení pokuty v řízení o méně závažném trestném činu bez ohledu na to, zda k tomu dal správce souhlas. Pokud byl vůči dlužníkovi vydán správní nástroj a dlužník jej napadl u soudu, lhůta pro napadení správního nástroje se přerušuje.

Osoba, která má vůči dlužníkovi pohledávku na výživném, jež se stala splatnou po prohlášení konkursu na majetek dlužníka, není v souvislosti s touto pohledávkou věřitelem v konkursním řízení a pohledávku nelze v konkursním řízení přihlásit. Ve věci této pohledávky lze podat žalobu u soudu a soudní řízení se může konat v průběhu konkursního řízení.

Reorganizační řízení a řízení o restrukturalizaci dluhu

Po podání návrhu na povolení reorganizace může soud projednávající danou věc na návrh podniku a se souhlasem poradce pro reorganizaci připojeným k návrhu přerušit soudní řízení ohledně peněžní pohledávky vůči podniku až do doby, kdy bude schválen plán reorganizace nebo ukončeno reorganizační řízení, s výjimkou řízení o pohledávce uplatněné na základě pracovněprávního vztahu nebo pohledávky na výživném, o nichž dosud nebyl vydán rozsudek. Pokud je vyhověno insolvenčnímu návrhu fyzické osoby, soud ustanoví správce a poté může přerušit soudní řízení o peněžité pohledávce vůči dlužníkovi, o níž dosud nebyl vydán rozsudek. Soud může řízení přerušit až do doby, kdy bude prohlášen konkurs, schválen plán restrukturalizace dluhu nebo ukončeno řízení.

9 Jaké jsou hlavní rysy účasti věřitelů na insolvenčním řízení?

Účast věřitelů v konkursním řízení

Věřitel předloží svou pohledávku v konkursním řízení. Věřitelé musí oznámit správci všechny své pohledávky vůči dlužníkovi, které vznikly před prohlášením konkursu, bez ohledu na důvody nebo lhůty pro splnění pohledávek, a to nejpozději do dvou měsíců ode dne zveřejnění oznámení o prohlášení konkursu v úředním věstníku *Ametlikud Teadaanded*. Správci je třeba pohledávku oznámit písemným návrhem (důkaz pohledávky). Pohledávky se obhajují písemně. Poté, co všichni věřitelé správci oznámili své pohledávky, správce vyhotoví předběžný seznam věřitelů. Seznam se předloží věřitelům k posouzení. Věřitelé i dlužník mají možnost podat námítky proti pohledávkám všech věřitelů. Je-li k tomu důvod, námítky musí podat i správce. Věřitelé, proti jejichž pohledávkám byly podány námítky, poté mohou vyjádřit své stanovisko správci. Správce na základě pohledávek, námitek a stanovisek k nim vyhotoví konečný seznam věřitelů a předloží jej soudu ke schválení. Zajišťovací práva se obhajují společně s nároky, které zajišťují. Pohledávka, její pořadí a zajišťovací právo k ní se považují za uznané v případě, že proti nim ani správce ani žádný z věřitelů nepodá námítku na schůzi konané za účelem obhajoby pohledávek a soud schválí seznam věřitelů. Schválenou pohledávku ani její pořadí nelze následně napadnout.

Kromě skutečnosti, že každý věřitel zastupuje svou pohledávku a obhajuje ji, věřitelé se také účastní průběhu konkursního řízení prostřednictvím valné hromady věřitelů. Valná hromada věřitelů je oprávněna schvalovat správce a volit konkursní výbor, rozhodovat o další existenci nebo zániku podniku dlužníka, rozhodovat o zániku dlužníka, který je právnickou osobou, provést vyrovnání, v rozsahu stanoveném zákonem rozhodovat o záležitostech souvisejících s prodejem konkursní podstaty, řešit stížnosti podané proti činnosti správce, rozhodovat o odměně členů konkursního výboru a řešit další otázky, které do pravomoci valné hromady věřitelů svěřuje zákon. Pokud valná hromada věřitelů rozhodne o volbě konkursního výboru, je tento výbor kromě jiného povinen chránit zájmy všech věřitelů v daném konkursním řízení.

Účast věřitelů na reorganizačním řízení

Poradce pro reorganizaci věřitelům okamžitě oznámí zahájení reorganizačního řízení a výši pohledávek, které mají vůči podniku podle seznamu dluhů. Za tímto účelem poradce věřitelům předloží oznámení o reorganizaci. Jestliže věřitel, u jehož pohledávky se usiluje o restrukturalizaci v rámci reorganizačního plánu, s informacemi v oznámení o reorganizaci nesouhlasí, podá poradci pro reorganizaci ve lhůtě stanovené v oznámení o reorganizaci písemný návrh, který uvádí, v čem jeho nesouhlas s pohledávkou v oznámení o reorganizaci spočívá, a předloží důkazy k prokázání těchto okolností. Není-li návrh podán ve lhůtě, má se za to, že věřitel s výši pohledávky souhlasil. Poradce pro reorganizaci ověří, zda je pohledávka věřitele, který s pohledávkou nesouhlasil, v souladu se zákonem, a posoudí, zda je tato pohledávka, která má být restrukturalizována, prokázána, a informuje soud o všech pohledávkách, které ve skutečnosti neexistují, jejichž výše je nejasná nebo u nichž nelze posoudit, zda jsou v souladu se zákonem a zda jsou prokázány. Pokud poradce pro reorganizaci nesouhlasí s tvrzením učiněným v návrhu věřitele, návrh spolu s důkazy ihned předloží soudu a doloží, proč s informacemi v návrhu nesouhlasí. Poradce pro reorganizaci svá tvrzení zdůvodní. Soud na základě předložených tvrzení a důkazů rozhodne o výši hlavní a vedlejší pohledávky věřitele a o existenci a rozsahu zajištění.

Účast věřitelů na řízení o restrukturalizaci dluhu

Řízení o restrukturalizaci dluhu se týká věřitelů, jejichž pohledávky vůči dlužníkovi se staly splatnými v době před podáním insolvenčního návrhu. Za určitých podmínek lze navíc restrukturalizovat pohledávky plynoucí z nadále existující smlouvy, které vznikají nebo se stávají splatnými po podání insolvenčního návrhu.

Po vytvoření plánu restrukturalizace a před jeho předložením soudu jej správce společně s návrhem, seznamem dlužníkovu majetku a dluhů a ostatními přílohami ihned doručí věřitelům uvedeným v plánu restrukturalizace, jejichž pohledávek se týká požadavek na restrukturalizaci. Při doručení plánu restrukturalizace správce věřiteli stanoví lhůtu v délce nejméně dvou týdnů po přijetí plánu restrukturalizace, avšak nikoli delší než čtyři týdny, v níž má správce předložit své stanovisko. Věřitel předloží stanovisko uvádějící, zda souhlasí s informacemi poskytnutými dlužníkem o pohledávce a zajištění, dlužníkovým výpočtem výše dluhu a restrukturalizací dluhu způsobem, který dlužník požaduje. Pokud věřitel nesouhlasí s restrukturalizací dluhu způsobem, který dlužník požaduje, musí uvést, zda souhlasí s restrukturalizací dluhu jiným způsobem. Správce také uvede, jaké následky bude mít nepředložení stanoviska. Správce zašle stanoviska věřitelů společně s plánem restrukturalizace soudu.

Pokud věřitel, jehož pohledávka má být restrukturalizována, nesouhlasí s výši pohledávky a další informací uvedenou v seznamu dluhů, podá ve stanovené lhůtě správci návrh, v němž uvede, se kterými skutečnostmi v seznamu dluhů nesouhlasí, a předloží ke svým námitkám důkazy. Není-li ve lhůtě podán žádný návrh, má se za to, že věřitel s výši pohledávky souhlasil. Pokud správce nesouhlasí s námitkou učiněnou v návrhu věřitele, návrh s důkazy a spolu s plánem restrukturalizace předloží soudu a doloží, proč s informacemi v návrhu nesouhlasí. Správce soudu spolu s plánem restrukturalizace předloží také stanoviska, návrhy a důkazy podané věřiteli. Soud při schvalování plánu rozhodne na základě předložených tvrzení a důkazů o výši hlavní a vedlejší pohledávky věřitele a o existenci zajištění. V nezbytných případech soud předem vyslechne dlužníka a dotčeného věřitele. Soud může zamítnout určení výše pohledávky věřitele nebo její částečné určení, pokud pohledávka, u níž je požadována restrukturalizace, podle názoru soudu ve skutečnosti neexistuje, její výše je nejasná nebo nelze rozumně posoudit, zda je v souladu se zákonem nebo zda je prokázána. Po schválení plánu restrukturalizace se na dlužníka a osobu, jejíž práva jsou plánem restrukturalizace dotčena, začínají vztahovat právní následky v něm stanovené.

Účast věřitelů na řízení o zproštění závazků

Zahajuje-li se řízení o zproštění závazků, děje se tak současně s prohlášením konkursu. Dokud probíhá konkursní řízení, věřitelé se řízení účastní v souladu s ustanoveními upravujícími konkursní řízení. Pokud je konkursní řízení ukončeno a řízení o zproštění závazků pokračuje i poté, mají věřitelé, kteří přihlásili své pohledávky v konkursním řízení a jejichž pohledávky nebo části pohledávek nebyly uspokojeny, právo obdržet platby v době, kdy probíhá zproštění závazků.

Věřitelé v konkursním řízení, včetně věřitelů v konkursním řízení, kteří své pohledávky během konkursního řízení nepřihlásili, nemohou v průběhu řízení o zproštění dlužníka závazků uplatňovat žádné platební nároky na dlužníkovu majetek. Věřitelé, jejichž pohledávky vůči dlužníkovi vznikly po prohlášení konkursu, v průběhu řízení o zproštění dlužníka závazků nemohou uplatňovat žádné platební nároky na peněžní částky, které mají být převedeny správci.

10 Jakým způsobem může insolvenční správce používat majetek v majetkové podstatě nebo s ním nakládat?

Dlužníkuv majetek se stává konkursní podstatou na základě rozhodnutí o prohlášení konkursu a použije se jako majetek určený k uspokojení pohledávek věřitelů a k vedení konkursního řízení. Konkursní podstata představuje majetek dlužníka v okamžiku prohlášení konkursu, jakož i zpětně získaný nebo vymožený majetek a majetek nabytý dlužníkem během konkursního řízení. Majetek dlužníka, na který podle zákona nelze vznést platební nárok, se do konkursní podstaty nezahrnuje.

Jakmile je prohlášen konkurs, dlužníkovo právo spravovat konkursní podstatu a nakládat s ní přechází na konkursního správce. Po prohlášení konkursu je jakékoli nakládání dlužníka s věcmi, které tvoří část konkursní podstaty, absolutně neplatné. Před prohlášením konkursu může soud dlužníkovi zakázat nakládat s majetkem nebo podílem na majetku bez souhlasu předběžného správce.

Správce musí převzít držbu dlužníkova majetku a začít spravovat konkursní podstatu bezodkladně po vydání rozhodnutí o prohlášení konkursu. Nestanoví-li zákon jinak, správce musí dosáhnout navrácení majetku, který má v držbě třetí osoba, do konkursní podstaty. Správa konkursní podstaty zahrnuje provádění úkonů s konkursní podstatou, jež jsou nezbytné pro uchování konkursní podstaty a vedení konkursního řízení, jakož i řízení činnosti dlužníka, pokud je dlužník právnickou osobou, nebo organizaci podnikatelské činnosti dlužníka, pokud je dlužník osobou samostatně výdělečně činnou. V konkursním řízení vůči dlužníkovi, který je právnickou osobou, má správce práva a povinnosti představenstva nebo orgánu nahrazujícího představenstvo právnické osoby, které neodporují účelu konkursního řízení. Správce má stejnou odpovědnost jako člen představenstva.

Uzavřít hotovostní transakci s konkursní podstatou správce může pouze s povolením soudu. Správce neprovede žádné platby poměrných částek věřitelům v hotovosti. Správce může uzavírat transakce se zvláštní důležitostí pro konkursní řízení pouze se souhlasem konkursního výboru. Transakcemi se zvláštní důležitostí jsou především půjčování, a v případě podniku zahrnutého do konkursní podstaty, všechny transakce, které přesahují rozsah běžných obchodních aktivit podniku. Správce nesmí uzavírat transakce související s konkursní podstatou nebo na její účet sám se sebou nebo s osobami s ním příbuznými ani uzavírat jakékoli jiné transakce podobné povahy nebo představující konflikt zájmů, ani požadovat náhradu výdajů vzniklých v rámci těchto transakcí.

Správce může zahájit prodej konkursní podstaty po první schůzi valné hromady věřitelů, ledaže věřitelé na schůzi rozhodli jinak. Pokud dlužník podal opravný prostředek proti rozhodnutí o prohlášení konkursu, majetek dlužníka nesmí být bez jeho souhlasu prodán před projednáním opravného prostředku u oblastního soudu. Tato omezení se nevztahují na prodej majetku rychle podléhajícího zkáze, rychle klesajícího na hodnotě nebo majetku, jehož skladování či uchování je nadměrně nákladné. Pokud činnost dlužníkova podniku pokračuje, majetek nesmí být prodán, jestliže by to bránilo pokračování činnosti podniku. Pokud je podán návrh na vyrovnání, majetek nesmí být prodán před provedením vyrovnání, ledaže valná hromada věřitelů rozhodne, že prodej je možný bez ohledu na návrh na vyrovnání. Konkursní podstata se prodává v dražbě v souladu s postupem stanoveným v exekčním řádu.

11 Jaké pohledávky mají být přihlášeny za majetkovou podstatou dlužníka a jak se nakládá s pohledávkami, které vznikly po zahájení insolvenčního řízení?

Pohledávky, které mají být přihlášeny za konkursní podstatou dlužníka

Veškeré pohledávky, které vůči dlužníkovi vznikly před prohlášením konkursu, je třeba přihlásit za konkursní podstatou dlužníka, bez ohledu na důvody pohledávek nebo lhůtu pro jejich splnění. Jakmile je prohlášen konkurs, všechny pohledávky věřitelů vůči dlužníkovi se považují za splatné, ledaže zákon stanoví jinak. Pokud věřitel pohledávku uplatnil u soudu, ale dosud o ní nebylo rozhodnuto, soud řízení o dané věci přeruší a věřitel musí pohledávku přihlásit konkursnímu správci. Jestliže věřitel pohledávku uplatnil u soudu a soud již vydal rozsudek, který nabyl právní moci, věřitel musí pohledávku rovněž přihlásit konkursnímu správci, avšak tato pohledávka se považuje za obhájenou. Pokud mohl dlužník dané rozhodnutí soudu napadnout, může tak učinit konkursní správce.

Nakládání s pohledávkami, které vznikly po zahájení konkursního řízení

Po prohlášení konkursu mohou věřitelé v konkursním řízení své pohledávky vůči dlužníkovi uplatnit pouze v souladu s postupem stanoveným zákonem o konkursu. Pohledávky je možné přihlásit pouze konkursnímu správci a lze tak učinit pouze u pohledávek, které vznikly před prohlášením konkursu. Pohledávky vzniklé po prohlášení konkursu nelze uplatnit dříve, než bude konkursní řízení skončeno. Je nutné zohlednit skutečnost, že ukončení konkursního řízení v případě právnických osob většinou zahrnuje likvidaci právnické osoby a v jejím důsledku neexistuje osoba, vůči níž by po konkursním řízení bylo možné pohledávky uplatnit. Je tedy nezbytná opatrnost a při uzavírání transakcí s právnickou osobou v konkursu je nutné toto riziko zohlednit. Pohledávky vůči fyzické osobě vzniklé během konkursního řízení lze po skončení konkursního řízení uplatnit v souladu s obecným postupem, nicméně zde platí jistá omezení, pokud rovněž probíhá řízení o zproštění závazků dlužníka, který je fyzickou osobou. Pohledávky z titulu náhrady škody způsobené v průběhu konkursního řízení protiprávním jednáním dlužníka, který je právnickou osobou, jsou konsolidovanými závazky a je tedy možné po dlužníkovi požadovat jejich splnění v průběhu konkursního řízení, v souladu s obecným postupem. Ohledně konkursní podstaty lze také vést vykonávací řízení za účelem splnění závazků.

Může také nastat situace, kdy dlužník po prohlášení konkursu nakládá s věcí náležející do konkursní podstaty. Toto jednání je absolutně neplatné, neboť po prohlášení konkursu přechází právo spravovat majetek a nakládat s ním na konkursního správce. Pokud k takovému jednání přesto dojde, majetek převedený druhou stranou na jeho základě se této straně navrátí, jestliže zůstal v konkursní podstatě, nebo v případě, že konkursní podstata se v důsledku převodu navýšila, se poskytne náhrada. Pokud dlužník s věcí nakládal v den prohlášení konkursu, má se za to, že toto jednání proběhlo po prohlášení konkursu. Pokud dlužník nakládal se svými budoucími pohledávkami před tím, než byl prohlášen konkurs, stane se dané jednání prohlášením konkursu absolutně neplatným, pokud jde o pohledávky vznikající po prohlášení konkursu. Dlužník, který je fyzickou osobou, může s konkursní podstatou nakládat se souhlasem správce. Veškeré dispozice, k nimž správce nedal souhlas, jsou absolutně neplatné.

Nakládání s pohledávkami, které vznikly po zahájení reorganizačního řízení a řízení o restrukturalizaci dluhu

V době platnosti reorganizačního plánu není možné podat žalobu na základě pohledávky, na niž se reorganizační plán vztahuje. Lze podávat žaloby týkající se jiných pohledávek. V době platnosti plánu restrukturalizace není možné podat žalobu ani návrh v řízení na základě pohledávky, na niž se plán restrukturalizace vztahuje. Lze podávat žaloby týkající se jiných pohledávek. Schválení plánu restrukturalizace neomezuje právo věřitele napadnout v soudním řízení pohledávky, které nebyly uznány v plánu restrukturalizace. Věřitel může v soudním řízení rovněž napadnout výši pohledávky v rozsahu její neuznané části.

Podáním návrhu na povolení reorganizace dlužníka nebo restrukturalizaci dluhu se u pohledávek vůči dlužníkovi přerušuje promlčecí lhůta. Po podání návrhu na povolení reorganizace může soud, který věc projednává, na základě návrhu podniku a se souhlasem poradce pro reorganizaci připojeným k návrhu přerušit soudní řízení o peněžité pohledávce vůči podniku, a to až do doby, kdy bude schválen reorganizační plán nebo ukončeno reorganizační řízení, s výjimkou pohledávky uplatněné na základě pracovněprávního vztahu, ohledně které dosud nebyl vydán rozsudek. Jakmile je vyhověno návrhu na restrukturalizaci dluhu, soud přeruší řízení o peněžité pohledávce vůči dlužníkovi, ohledně které dosud nebyl vydán rozsudek, a to až do doby, kdy bude schválen plán restrukturalizace nebo řízení skončeno.

Reorganizační plán nezproštuje osobu společně a nerozdílně odpovědnou za splnění závazku podniku její povinnosti závazek splnit. Schválení plánu restrukturalizace nezproštuje osobu společně a nerozdílně odpovědnou za splnění dlužníkovy závazku její povinnosti závazek splnit.

12 Jaká pravidla platí pro přihlašování, přezkum a uznávání pohledávek?

Pravidla pro přihlašování, přezkum a uznávání pohledávek v konkursním řízení

Věřitelé musí oznámit správci všechny své pohledávky vůči dlužníkovi, které vznikly před prohlášením konkursu, bez ohledu na důvody nebo lhůty pro splnění pohledávek, a to nejpozději do dvou měsíců ode dne zveřejnění oznámení o prohlášení konkursu v úředním věstníku *Ametlikud Teadaanded*. Jakmile je prohlášen konkurs, všechny pohledávky věřitelů vůči dlužníkovi se považují za splatné. Správci je třeba pohledávku oznámit písemným návrhem (důkaz pohledávky). Důkaz pohledávky uvádí obsah, základ a výši pohledávky a skutečnost,

zda je pohledávka zajištěna zástavou. K důkazu pohledávky se připojí listiny prokazující okolnosti v něm uvedené.

Pohledávky se obhajují v písemném řízení. Zajišťovací práva se obhajují společně s nároky, které zajišťují. Správce na základě předložených důkazů pohledávek vyhotoví předběžný seznam věřitelů. Všichni věřitelé i dlužník mohou proti pohledávkám věřitelů podávat námitky. V nutných případech musí podat námitky i správce. Věřitelé, kteří obdrželi námitky, mají poté možnost k nim vyjádřit své stanovisko. Správce na základě předložených důkazů pohledávek, námitek a stanovisek vyhotoví konečný seznam věřitelů a předloží jej soudu ke schválení.

Soud při schvalování seznamu věřitelů rozhodne o tom, zda jsou předložené námitky, stanoviska, žádosti a návrhy přiložené k seznamu opodstatněné, určí výši, pořadí a rozvrh pohledávek a rozhodnutím schválí seznam věřitelů. Pohledávka, její pořadí a zajišťovací právo k ní se považují za uznané v případě, že k nim ani správce ani žádný z věřitelů nepodá námitku nebo správce či věřitel, který námitku podal, od námitky upustí. K upuštění od námitky je nutné podat návrh soudu.

Za uznané bez nutnosti obhajoby se považují:

1. nároky stvrzené pravomocným soudním rozhodnutím nebo rozhodčím nálezem, který představuje exekuční titul podle § 2 odst. 1, 6 nebo 6¹ exekučního řádu;
2. zajišťovací práva uznaná pravomocným soudním rozhodnutím nebo rozhodčím nálezem, který představuje exekuční titul podle § 2 odst. 1, 6 nebo 6¹ exekučního řádu, nebo zajišťovací práva evidovaná v katastru nemovitostí, rejstříku plavidel, rejstříku obchodních zástav nebo rejstříku cenných papírů;
3. pohledávky stvrzené pravomocnými rozhodnutími a příkazy Jednotného patentového soudu, které uvádí článek 82 Dohody o Jednotném patentovém soudu (Úř. věst. C 175, 20.6.2013, s. 1);
4. pohledávky stvrzené rozhodnutími zahraničních soudů, které jsou prohlášeny za vykonatelné nebo se v Estonsku vykonávají bez nutnosti uznávání;
5. pohledávky na splnění veřejnoprávních peněžitých závazků plynoucích ze správního nástroje uvedeného v § 2 odst. 1 exekučního řádu, pokud lhůta pro napadení správního nástroje uplynula před prohlášením konkursu a dále v případě, že dané pohledávky plynou z veřejné listiny cizího státu, která byla prohlášena za vykonatelnou nebo se v Estonsku vykonává bez nutnosti uznávání.

Seznam věřitelů, který má být schválen soudem, uvádí:

1. jméno věřitele;
2. registrační číslo nebo identifikační číslo osoby věřitele;
3. výši uznané pohledávky věřitele;
4. pořadí uznané pohledávky a podíl v rozvrhu;
5. údaj, zda je pohledávka zajištěna zajišťovacím právem;
6. údaj, zda je pohledávka solidárním závazkem nebo plyne z podmíněné transakce či správního nástroje se sekundární podmínkou;
7. údaj, zda proti pohledávce dlužník podal námitku.

Pravidla pro přihlašování, přezkum a uznávání pohledávek v reorganizačním řízení a řízení o restrukturalizaci dluhu

V reorganizačním řízení dlužník předkládá seznam věřitelů, v němž uvádí všechny pohledávky vůči své osobě, jakož i příslušné věřitele. Sami věřitelé tedy pohledávky nepřihlašují. Věřitel, jehož pohledávku se dlužník pokouší restrukturalizovat v rámci reorganizačního plánu, který nesouhlasí s výší své pohledávky v reorganizačním řízení, může poradci pro reorganizaci podat písemný návrh, který uvádí, v čem jejich nesouhlas s pohledávkou v oznámení o reorganizaci spočívá, a předloží důkazy k prokázání těchto okolností. Není-li návrh podán ve lhůtě, má se za to, že věřitel s výší pohledávky souhlasil. Dlužník může proti tvrzením předloženým věřitelem podat námitky, je však povinen své stanovisko doložit. Soud na základě předložených tvrzení a důkazů rozhodne o výši hlavní a vedlejší pohledávky věřitele a o existenci a rozsahu zajištění.

V řízení o restrukturalizaci dluhu dlužník v návrhu předkládá přehled svých dluhů a podrobný seznam dluhů vyhotovuje správce. Plán restrukturalizace dluhů uvádí závazky, které mají být restrukturalizovány, a způsob restrukturalizace požadovaný dlužníkem. Podobně jako v reorganizačním řízení, věřitelé sami pohledávky nepřihlašují. Jestliže věřitel, jehož pohledávku se dlužník pokouší restrukturalizovat, nesouhlasí s informacemi

předloženými dlužníkem v seznamu dluhů, oznámí v soudem stanovené lhůtě soudu nebo, stanoví-li tak soud, poradci, v čem jejich nesouhlas s pohledávkou spočívá, a předloží důkazy k prokázání těchto okolností. Není-li návrh podán ve lhůtě, má se za to, že věřitel s výší pohledávky souhlasil. Pokud dlužník nebo správce nesouhlasí s tvrzením učiněným v návrhu věřitele, návrh spolu s důkazy předloží soudu a doloží, proč s informacemi v návrhu nesouhlasí. Soud na základě předložených tvrzení a důkazů rozhodne o výši hlavní a vedlejší pohledávky věřitele a o existenci zajištění.

13 Jaká pravidla platí pro rozdělování výtěžku? Jaké je pořadí pohledávek a práv věřitelů?

Platí zásada, že ke všem věřitelům se přistupuje stejně. Nicméně existují určité výjimky, které některým věřitelům poskytují přednostní právo.

Před vyplacením poměrných peněžních částek se z konkursní podstaty uhradí platby související s konkursním řízením, a to v následujícím pořadí:

1. pohledávky vzniklé důsledkem vyloučení nebo vymáhání majetku;
2. výživné splatné dlužníkovi a jím vyživovaným osobám;
3. v konkursním řízení ohledně pozůstalosti výdaje uvedené v § 142 odst. 1 bodě 1 zákona o dědickém právu;
4. konsolidované závazky;
5. náklady a výdaje vzniklé v rámci konkursního řízení.

Po uhrazení těchto plateb se uspokojují pohledávky věřitelů, a to v následujícím pořadí:

1. uznané pohledávky zajištěné zástavou;
2. další uznané pohledávky, přihlášené ve stanovené lhůtě;
3. ostatní pohledávky, které nebyly přihlášeny ve stanovené lhůtě, ale byly uznány;
4. v konkursním řízení ohledně pozůstalosti pohledávky uvedené v § 142 odst. 1 bodě 3 zákona o dědickém právu a pohledávky z povinných podílů.

Jestliže smlouva stanoví, že pohledávka věřitele se má uspokojit v nižším pořadí, než je uvedeno výše, pohledávka se uspokojí v pořadí stanoveném smlouvou. To znamená, že je možné zohlednit dobrovolnou podřízenost závazku.

Třetí strany mohou odpovídat za závazky dlužníka v případě solidárních dlužníků. V tomto případě odpovídá věřiteli solidární dlužník, a to bez ohledu na úpadek dlužníka. Pokud solidární dlužník uhradí podíl na dluhu, který věřitel přihlásil také vůči dlužníkovi, tento podíl se od pohledávky odečte.

Na základě zákona je také možné převést závazek dlužníka na třetí stranu. Jestliže se v úpadku ocitl zaměstnavatel, tj. na majetek zaměstnavatele byl prohlášen konkurs nebo bylo konkursní řízení zastaveno, zaměstnanci bude nahrazena veškerá odměna, kterou neobdržel před prohlášením úpadku zaměstnavatele, veškeré náhrady mzdy za dovolenou, které neobdržel před prohlášením úpadku zaměstnavatele, a jakékoli výhody, které neobdržel při ukončení pracovní smlouvy před prohlášením úpadku zaměstnavatele nebo po něm. Je-li zaměstnavatel v úpadku, je ohledně pojistného pro případ nezaměstnanosti, které nebylo uhrazeno v době splatnosti, věřitelem v konkursním řízení stát.

V reorganizačním řízení a řízení o restrukturalizaci dluhu nelze hovořit o konkursní podstatě a pohledávky se uspokojují podle reorganizačního plánu nebo plánu restrukturalizace dluhu. Reorganizační plán nezprošťuje osobu společně a nerozdílně odpovědnou za splnění závazku podniku její povinnosti závazek splnit. Pokud osoba společně a nerozdílně odpovědná za splnění závazku podniku závazek splnila, má tato osoba regresní nárok vůči podniku pouze v rozsahu, v jakém podnik za splnění závazku odpovídá podle reorganizačního plánu. Schválení plánu restrukturalizace nezprošťuje osobu společně a nerozdílně odpovědnou za splnění dlužníkovy závazku její povinnosti závazek splnit. Pokud osoba společně a nerozdílně odpovědná za splnění dlužníkovy závazku závazek splnila, má tato osoba regresní nárok vůči dlužníkovi pouze v rozsahu, v jakém dlužník za splnění závazku odpovídá podle plánu restrukturalizace.

14 Jaké jsou podmínky pro skončení insolvenčního řízení a jeho účinky (zejména vyrovnáním)?

Ukončení konkursního řízení a účinky ukončení

Řízení o návrhu na prohlášení konkursu může být ukončeno před prohlášením konkursu. Po projednání návrhu na prohlášení konkursu soud prohlásí konkurs, návrh zamítne nebo řízení zastaví.

Soud řízení rozhodnutím zastaví, aniž by prohlásil konkurs, bez ohledu na úpadek dlužníka, pokud majetek dlužníka nestačí k pokrytí nákladů a výdajů vzniklých v rámci konkursního řízení a pokud majetek nelze získat zpět ani vymáhat ani není možné uplatnit pohledávku vůči členu řídicího orgánu. Soud může řízení zastavit, aniž by prohlásil konkurs, bez ohledu na úpadek dlužníka také v případě, že dlužníkův majetek tvoří převážně pohledávky k vymáhání nebo pohledávky vůči třetím stranám a uspokojení těchto pohledávek je nepravděpodobné. Soud řízení nezastaví, jestliže dlužník, věřitel nebo třetí strana složí částku určenou soudem jako záloha k pokrytí nákladů a výdajů vzniklých v rámci konkursního řízení na k tomu určený účet nebo pokud soud vyhoví návrhu insolvenčního oddělení na provedení konkursního řízení ohledně dlužníka, který je právnickou osobou, jako veřejného vyšetřování. Pokud je konkursní řízení vůči dlužníkovi, který je právnickou osobou, zastaveno, předběžný správce ve lhůtě dvou měsíců od právní moci rozhodnutí o zastavení řízení provede likvidaci právnické osoby bez uskutečnění likvidačního řízení. Pokud má dlužník při zastavení konkursního řízení jakýkoli majetek, vyplatí se nejdříve odměna předběžného správce a uhradí nezbytné výdaje.

Konkursní řízení bude zastaveno poté, co důvody pro konkurs pominuly, a to se souhlasem věřitelů, po schválení konečné zprávy, po schválení vyrovnání nebo z jiných zákonem stanovených důvodů

Soud konkursní řízení zastaví, pokud konkursní podstata nestačí na pokrytí konsolidovaných závazků a nákladů a výdajů vzniklých v rámci konkursního řízení. Pokud jde o dlužníka, který je právnickou osobou, soud navrhne insolvenčnímu oddělení, aby podalo žádost o provedení konkursního řízení jako veřejného vyšetřování, a poskytne pro podání žádost přiměřenou lhůtu. Je-li žádosti vyhověno, řízení se nezastavuje a pokračuje jako veřejné vyšetřování.

Soud konkursní řízení ukončí na žádost dlužníka, pokud důvody pro konkursní řízení pominuly, a to za předpokladu, že dlužník prokáže, že není v úpadku nebo že se v úpadku pravděpodobně neocitne v případě, že konkurs byl prohlášen z důvodu, že dlužník se v budoucnu pravděpodobně ocitne v úpadku. Je-li konkursní řízení ukončeno, protože důvody pro konkursní řízení pominuly, právnická osoba nezaniká.

Soud konkursní řízení ukončí na žádost dlužníka, pokud s ukončením řízení vyslovili souhlas všichni věřitelé, kteří přihlásili své pohledávky ve stanovené lhůtě. Je-li dlužník, který je právnickou osobou, trvale v úpadku, soud v rozhodnutí o ukončení řízení rozhodne o likvidaci dlužníka, který je právnickou osobou.

Konkursní řízení se ukončuje schválením konečné zprávy, kterou správce předkládá konkursnímu výboru a soudu. V konečné zprávě správce poskytne informace o konkursní podstatě a peněžních prostředcích získaných jejím prodejem, platbách, pohledávkách uznaných věřiteli, podaných a dosud nepodaných žalobách atd. Věřitelé mohou proti konečné zprávě podat soudu námítky. Soud rozhodne o schválení konečné zprávy a ukončení konkursního řízení. Soud zamítne schválení konečné zprávy a rozhodnutím ji vrátí správci s tím, aby v konkursním řízení pokračoval, jestliže z konečné zprávy plyne, že v konkursním řízení byla porušena práva dlužníka či věřitelů.

Konkursní řízení může být ukončeno také prohlášením o vyrovnání. Vyrovnání je dohoda mezi dlužníkem a věřiteli ohledně placení dluhů a zahrnuje snížení dlužné částky nebo prodloužení lhůty splatnosti. Vyrovnání se v konkursním řízení provádí na návrh dlužníka nebo správce po prohlášení konkursu. Rozhodnutí o vyrovnání přijímá valná hromada věřitelů. O schválení vyrovnání rozhodne soud. Soud konkursní řízení ukončí rozhodnutím, kterým schválí vyrovnání.

Pokud k ukončení konkursního řízení nedojde do dvou let od prohlášení konkursu, správce bude konkursnímu výboru a soudu každých šest měsíců předkládat zprávu, a to až do ukončení konkursního řízení. Ve zprávě správce uvede důvody, proč konkursní řízení dosud nebylo ukončeno, a poskytne informace ohledně prodané a neprodané části konkursní podstaty a o správě konkursní podstaty. Soud správce uvolní, jakmile bude konkursního řízení ukončeno, pokud zákon nestanoví jinak. Soud může odmítnout správce uvolnit, pokud

konkursní podstata není v době ukončení konkursního řízení zcela prodána, peněžní prostředky za konkursní podstatu dosud nebyly získány, žaloby podané správcem nebyly dosud projednány nebo správce zamýšlí či je povinen podat žalobu. V tomto případě správce také pokračuje ve výkonu svých povinností i po ukončení konkursního řízení. Pokud jsou po ukončení konkursního řízení a uvolnění správce získány peněžní prostředky do konkursní podstaty, peněžní částky uložené za účelem rozdělení se stanou dostupnými či se ukáže, že konkursní podstata zahrnuje věci, které v průběhu konkursního řízení nebyly zohledněny, soud vydá z vlastního podnětu nebo na návrh správce či věřitele rozhodnutí o následném rozdělení.

Ukončení reorganizačního řízení a účinky ukončení

Reorganizační řízení končí, pokud je dokončeno před uplynutím termínu, je zrušen reorganizační plán, reorganizační plán je proveden před uplynutím termínu nebo termín pro provedení reorganizačního plánu stanovený v tomto plánu uplynul. Pokud je reorganizační plán proveden před uplynutím termínu, reorganizační řízení končí, jestliže podnik splnil všechny závazky, které v reorganizačním plánu předpokládal, před uplynutím termínu k provedení reorganizačního plánu.

Reorganizační řízení může být ukončeno před uplynutím termínu pouze předtím, než je schválen reorganizační plán. Soud reorganizační řízení ukončí před uplynutím termínu, jestliže podnik porušil svou povinnost poskytovat součinnost nebo neuhradil částku stanovenou soudem jako záloha k pokrytí odměny a výdajů poradce pro reorganizaci nebo znalce, není schválen reorganizační plán, podnik podal v tomto smyslu návrh, důvody zahájení reorganizačního řízení pominuly, majetek podniku je promrhán nebo jsou poškozeny zájmy věřitelů, reorganizační plán není předložen ve lhůtě nebo podnik předložil nesprávné informace o pohledávkách. Pokud soud reorganizační řízení ukončí před uplynutím termínu, jakékoli a veškeré důsledky zahájení reorganizačního řízení zpětně pominou.

Jestliže uplyne lhůta k provedení reorganizačního plánu, reorganizační řízení se ukončí.

Reorganizační řízení může skončit také zrušením reorganizačního plánu. Reorganizační plán se ruší, pokud byl podnik odsouzen za trestný čin související s konkursem nebo trestný čin související s vykonávacím řízením poté, co byl schválen reorganizační plán, podnik v podstatné míře neplní své povinnosti plynoucí z reorganizačního plánu, je-li v době, kdy uplynula alespoň polovina doby platnosti reorganizačního plánu, zjevné, že podnik není schopen plnit své závazky předpokládané v reorganizačním plánu, na základě návrhu poradce pro reorganizaci v případě, že nebyla uhrazena odměna za dohled nebo podnik neposkytuje součinnost poradci pro reorganizaci při výkonu dohledových závazků nebo poradci pro reorganizaci neposkytuje informace, které poradce požaduje k výkonu dohledu, pokud podnik podá návrh na zrušení reorganizačního plánu nebo je na podnik prohlášen konkurs. Jakmile je reorganizační plán zrušen, důsledky zahájení reorganizačního řízení zpětně pominou. Důsledky zahájení reorganizačního řízení také zahrnují prodloužení lhůt pro vymáhání, stanovených ve všech případných následných konkursních či vykonávacích řízeních. Tento následek nezaniká.

Ukončení řízení o restrukturalizaci dluhu a účinky ukončení

Řízení o restrukturalizaci dluhu končí, pokud je zrušen plán restrukturalizace dluhu, řízení je ukončeno nebo uplyne lhůta k provedení stanovená v plánu restrukturalizace dluhu. Pokud je plán restrukturalizace proveden před uplynutím termínu, řízení končí, jestliže dlužník splnil všechny závazky, které plán restrukturalizace předpokládal, před uplynutím termínu k provedení plánu.

Soud plán restrukturalizace zruší na návrh dlužníka a v případě, že na majetek dlužníka byl prohlášen konkurs. Soud může plán restrukturalizace zrušit, pokud dlužník v podstatné míře neplní své povinnosti plynoucí z plánu restrukturalizace, je-li v době, kdy uplynula alespoň polovina doby platnosti plánu restrukturalizace, zjevné, že dlužník není schopen své závazky předpokládané plánem plnit, dlužník nemá problémy se solventností nebo je překonal, dlužník úmyslně nebo z hrubé nedbalosti předložil věcně nesprávné či neúplné informace o svém majetku, příjmech, věřitelích nebo závazcích, dlužník prováděl platby věřitelům, které nejsou uvedeny v plánu restrukturalizace, a podstatně tím poškodil zájmy ostatních věřitelů, dlužník neposkytuje součinnost soudu nebo poradci při výkonu dohledové činnosti nebo neposkytl informace požadované k výkonu dohledu nebo neuhradil částku určenou soudem jako záloha k pokrytí odměny a výdajů správce či znalce. Je-li plán restrukturalizace zrušen, důsledky vyhovění návrhu na restrukturalizaci dluhu zpětně pominou. Důsledky zahájení řízení o restrukturalizaci také zahrnují prodloužení lhůt pro vymáhání stanovených ve všech případných následných konkursních či vymáhacích řízeních. Tento následek nezaniká.

15 Jaká práva mají věřitelé po skončení insolvenčního řízení?

Práva věřitelů po skončení konkursního řízení

Pohledávky, které mohly být přihlášeny v průběhu konkursního řízení, ale nestalo se tak, a dále pohledávky, které byly uplatněny, ale nebyly uspokojeny nebo proti nimž dlužník podal námitky, mohou být po skončení konkursního řízení vůči dlužníkovi uplatněny v souladu s obecným postupem. V tomto případě se nepřičítají úroky ani úroky z prodlení za dobu konkursního řízení.

Jestliže byl dlužník, který je fyzickou osobou, zproštěn závazků, jež nebyly v konkursním řízení splněny, pohledávky věřitelů v konkursním řízení vůči dlužníkovi, včetně pohledávek věřitelů v konkursním řízení, kteří své pohledávky v konkursním řízení nepřihlásili, zanikají, s výjimkou pohledávek z titulu náhrady škody způsobené úmyslně či protiprávním jednáním nebo pohledávek na výživném na dítě či rodiče.

Po skončení konkursního řízení věřitelé také mohou uplatnit pohledávky plynoucí z konsolidovaných závazků, které v konkursním řízení vůči dlužníkovi nebyly uspokojeny. Pohledávky vzniklé během konkursního řízení, které bylo možné přihlásit v konkursním řízení, lze vůči dlužníkovi také uplatnit v souladu s obecným postupem. Promlčecí lhůta v tomto případě začíná ukončením konkursního řízení. Rozhodnutí představuje exekuční titul v rozsahu, v jakém pohledávka věřitele uznaná v konkursním řízení nebyla v konkursním řízení uspokojena, ledaže dlužník podal proti pohledávce námitku nebo soud pohledávku věřitele uznal.

Práva věřitelů po skončení reorganizačního řízení

Pokud je reorganizační řízení ukončeno v době, kdy uplyne lhůta k provedení reorganizačního plánu, věřitel může pohledávku restrukturalizovanou v reorganizačním plánu vymáhat pouze v rozsahu, v jakém byla v reorganizačním plánu odsouhlasena, avšak podle tohoto plánu nebyla uspokojena.

Je-li reorganizační plán zrušen nebo předčasně ukončen, důsledky zahájení reorganizačního řízení zpětně pominou. Právo věřitele uplatnit pohledávku, která byla restrukturalizována v rámci reorganizačního plánu, se vůči danému podniku obnovuje v původní výši. Je rovněž nutné zohlednit zisky věřitele dosažené v průběhu provádění reorganizačního plánu.

Práva věřitelů po skončení řízení o restrukturalizaci dluhu

Po uplynutí lhůty k provedení plánu restrukturalizace může věřitel pohledávku restrukturalizovanou v tomto plánu vymáhat pouze v rozsahu, v jakém byla v plánu odsouhlasena, avšak nebyla uspokojena. Je-li plán zrušen, právo věřitele uplatnit pohledávku, která byla restrukturalizována v rámci plánu restrukturalizace, se vůči dlužníkovi obnovuje v původní výši. Je také nutné zohlednit zisky věřitele dosažené v průběhu provádění plánu restrukturalizace.

16 Kdo ponese náklady vzniklé v insolvenčním řízení?

Konkursní řízení

Pokud je návrhu na prohlášení konkursu vyhověno nebo konkursní řízení končí vyrovnáním, náklady a výdaje vzniklé v rámci konkursního řízení se uhradí z konkursní podstaty. Jestliže soud zamítne nebo odmítne návrh věřitele na prohlášení konkursu nebo řízení končí z důvodu, že věřitel vzal návrh na prohlášení konkursu zpět, hradí náklad a výdaje vzniklé v rámci konkursního řízení věřitel. V případě zastavení konkursního řízení soud o rozdělení nákladů a výdajů vzniklých v rámci konkursního řízení rozhodne podle okolností.

Je-li řízení zahájené na návrh dlužníka zastaveno, aniž by byl prohlášen konkurs, a majetek dlužníka nestačí k provedení nezbytných plateb, soud dlužníkovi nařídí uhradit odměnu a výdaje předběžného správce, které podléhají náhradě, ale může nařídít jejich proplacení ze státních prostředků. Jakékoli proplacení odměny a výdajů předběžného správce ze státních prostředků nesmí přesáhnout částku jedné minimální měsíční mzdy (včetně zákonem stanovených daní, s výjimkou daně z přidané hodnoty). Soud nenařídí proplacení odměny a výdajů předběžného správce ze státních prostředků, jestliže dlužník, věřitel nebo třetí strana složili částku určenou soudem jako záloha k pokrytí odměny a výdajů předběžného správce, které podléhají náhradě, na účet určený k tomuto účelu.

V případě insolvenčního návrhu podaného dlužníkem nebo vůči dlužníkovi, který je fyzickou osobou, platí podobný postup. Místo předběžného správce je fyzické osobě ustanoven správce.

Reorganizační řízení

Je-li zahájeno reorganizační řízení, soud stanoví lhůtu, v níž je podnik povinen složit částku určenou soudem jako záloha k pokrytí počáteční odměny a počátečních nákladů poradce pro reorganizaci na k tomu určený účet. Jestliže podnik tuto částku nesloží, soud reorganizační řízení ukončí. O výši odměny a výdajů poradce pro reorganizaci, které mají být proplaceny, rozhodne soud, jakmile bude poradce pro reorganizaci uvolněn nebo bude na základě zprávy o činnosti a výdajích poradce pro reorganizaci schválen reorganizační plán.

Pokud soud v reorganizačním řízení ustanovil znalce, mají znalci právo na náhradu nezbytných odůvodněných výdajů, vzniklých při výkonu jejich povinností, a na odměnu za provedení svých povinností. O výši odměny a výdajů znalce, které mají být proplaceny, rozhodne soud. Při určování odměny znalce soud může také vyslechnout podnik.

Řízení o restrukturalizaci dluhu

Náklady a výdaje vzniklé v rámci řízení o restrukturalizaci dluhu nese dlužník. Procesní výdaje věřitelů nesou sami věřitelé. Soud může dlužníkovi nařídít nést procesní výdaje věřitelů, pokud vědomě podal neopodstatněný návrh na povolení restrukturalizace dluhu nebo věřitelům způsobil procesní výdaje tím, že vědomě předložil jinak nepravdivé informace nebo vědomě podal neopodstatněný návrh či námitku. Pokud je proveden plán restrukturalizace dluhu, dlužník nemá povinnost platit náhradu výdajů na procesní pomoc poskytnutou státem. Je-li zahájeno řízení o restrukturalizaci dluhu, soud určí peněžní částku, kterou dlužník musí složit jako zálohu k pokrytí odměny a výdajů správce na k tomu určený účet. Jestliže soud ustanoví znalce, může rovněž určit částku, kterou dlužník musí předem složit za účelem úhrady odměny a výdajů znalce.

17 Jaká pravidla platí pro neplatnost, odporovatelnost nebo neúčinnost právních jednání poškozujících společný zájem věřitelů?

Konkursní řízení

Jakmile je prohlášen konkurs, dlužníkové právo spravovat konkursní podstatu a nakládat s ní přechází na konkursního správce. Po prohlášení konkursu je jakékoli nakládání dlužníka s věcmi, které tvoří část konkursní podstaty, absolutně neplatné. Dlužník, který je fyzickou osobou, může s konkursní podstatou nakládat se souhlasem správce. Veškeré dispozice, k nimž správce nedal souhlas, jsou absolutně neplatné.

Soud prostřednictvím vymáhacího řízení zruší jakoukoli transakci nebo jiné jednání dlužníka, které učinil nebo provedl před prohlášením konkursu a které poškozují zájmy věřitelů. Pokud byla v době od ustanovení předběžného správce nebo správce do prohlášení konkursu uzavřena transakce nebo provedeno jiné jednání, které podléhá vymáhání, má se za to, že daná transakce nebo jiné jednání poškozují zájmy věřitelů.

Dlužník, věřitel nebo správce mohou požadovat, aby soud zrušil usnesení valné hromady věřitelů, pokud usnesení odporuje zákonu nebo byl jeho přijetím porušen zákonem stanovený postup nebo pokud právo napadnout usnesení stanoví přímo zákon. Zrušení usnesení valné hromady věřitelů lze požadovat také v případě, že usnesení poškozují společné zájmy věřitelů.

Pokud bylo zahájeno řízení o zproštění závazků dlužníka, který je fyzickou osobou, může soud na žádost věřitele zrušit rozhodnutí, kterým se dlužník zprošťuje závazků, jež nebyly splněny během konkursního řízení, podané ve lhůtě jednoho roku od vydání daného rozhodnutí, jestliže se stane zjevným, že dlužník v řízení o zproštění závazků úmyslně porušil své povinnosti a tím podstatně ztížil uspokojení pohledávek věřitelů.

Pokud dlužník i věřitelé po prohlášení konkursu souhlasí s uzavřením vyrovnání, soud může vyrovnání zrušit v případě, že dlužník nesplní závazky plynoucí z vyrovnání, je odsouzen z trestného činu souvisejícího s konkursem nebo trestného činu souvisejícího s vymáhacím řízením nebo je po uplynutí nejméně poloviny doby platnosti vyrovnání zjevné, že dlužník není schopen splnit podmínky vyrovnání. Zrušení vyrovnání má účinky vůči všem věřitelům, kteří se vyrovnání účastnili, a tedy chrání celý soubor věřitelů.

Reorganizační řízení

Soud zruší reorganizační plán, pokud byl podnik odsouzen za trestný čin související s konkursem nebo trestný čin související s vykonávacím řízením poté, co byl schválen reorganizační plán, podnik v podstatné míře neplní své povinnosti plynoucí z reorganizačního plánu, je-li v době, kdy uplynula alespoň polovina doby platnosti reorganizačního plánu, zjevné, že podnik není schopen plnit své závazky předpokládané reorganizačním plánem, na základě návrhu poradce pro reorganizaci v případě, že nebyla uhrazena odměna za dohled nebo podnik neposkytuje součinnost poradci pro reorganizaci při výkonu dohledových povinností nebo poradci pro reorganizaci neposkytuje informace, které poradce požaduje k výkonu dohledu, nebo na základě návrhu podniku nebo pokud je na podnik prohlášen konkurs. Právo věřitele uplatnit pohledávku, která byla restrukturalizována v rámci reorganizačního plánu, se vůči danému podniku obnovuje v původní výši a je nutné zohlednit také zisky věřitele dosažené v průběhu provádění reorganizačního plánu.

Řízení o restrukturalizaci dluhu

Soud může plán restrukturalizace zrušit na návrh dlužníka nebo je-li na majetek dlužníka prohlášen konkurs, nebo pokud dlužník v podstatné míře neplní své povinnosti plynoucí z plánu restrukturalizace, je-li v době, kdy uplynula alespoň polovina doby platnosti plánu restrukturalizace, zjevné, že dlužník není schopen své závazky předpokládané plánem plnit, dlužník nemá problémy se solventností nebo je překonal a restrukturalizace pohledávek věřitelů vůči nim nadále není spravedlivá z důvodu podstatné změny okolností, dlužník úmyslně nebo z hrubé nedbalosti předložil věcně nesprávné či neúplné informace o svém majetku, příjmech, věřitelích nebo závazcích, dlužník prováděl platby věřitelům, které nejsou uvedeny v plánu restrukturalizace, a podstatně tím poškodil zájmy ostatních věřitelů, dlužník neposkytuje součinnost soudu nebo poradci při výkonu dohledových povinností nebo neposkytl informace požadované k výkonu dohledu nebo neuhradil částku určenou soudem jako záloha. Právo věřitele uplatnit pohledávku, která byla restrukturalizována v rámci plánu restrukturalizace, se vůči dlužníkovi obnovuje v původní výši. Je také nutné zohlednit zisky věřitele dosažené v průběhu provádění plánu restrukturalizace.

■ Poslední aktualizace: 24/08/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.